

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं
—

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः

सप्तम काण्डे, चतुर्थः प्रश्नः

Table of Contents

7. कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः.....	3
7.4 सप्तम काण्डे चतुर्थः प्रश्नः – सत्रकर्मनिरूपणं	3

=====

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

7. कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः

7.4 सप्तम काण्डे चतुर्थः प्रश्नः – सत्रकर्मनिरूपणं

TS 7.4.1.1 - Kramam

बृहस्पतिरकामयत । अकामयत श्रत् । श्रन् मे ॥ मे देवाः ।
देवा दधीरन् । दधीरन् गच्छेयम् । गच्छेयम् पुरोधाम् । पुरोधामिति ।
पुरोधामिति पुरः – धाम् । इति सः । स एतम् ।
एतम् चतुर्विंशतिरात्रम् । चतुर्विंशतिरात्रमपश्यत् ।
चतुर्विंशतिरात्रमिति चतुर्विंशति – रात्रम् । अपश्यत् तम् । तमा ।
आऽहरत् । अहरत् तेन । तेनायजत । अयजत ततः । ततो वै ।
वै तस्मै ॥ तस्मै श्रत् । श्रद् देवाः । देवा अदधत । अदधतागच्छत् ।
अगच्छत् पुरोधाम् । पुरोधाम् ँये । पुरोधामिति पुरः – धाम् ।
य एवम् । एवम् विद्वांसः । विद्वांसश्चतुर्विंशतिरात्रम् ।
चतुर्विंशतिरात्रमासते । चतुर्विंशतिरात्रमिति
चतुर्विंशति – रात्रम् । आसते श्रत् । श्रदेभ्यः ॥ एभ्यो मनुष्याः ॥

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

म॒नु॒ष्या॑ द॒धते॑ । द॒धते॑ ग॒च्छन्ति॑ । ग॒च्छन्ति॑ पु॒रो॒धाम् । पु॒रो॒धाम्
ज्यो॒तिः॑ । पु॒रो॒धामि॑ति पु॒रः - धाम् । ज्यो॒तिर् गौः॑ । गौ॒रायुः॑ ।
आयु॒रिति॑ । इति॑ त्र्यहाः । त्र्यहा॑ भवन्ति । त्र्यहा॑ इति॑ त्रि - अहाः ।
भव॒न्तीय॑म् । इ॒यम् वा॑व । वा॒व ज्यो॒तिः॑ । ज्यो॒तिर॒न्तरि॑क्षम् ।
अ॒न्तरि॑क्षम् गौः । गौ॒रसौ॑ । अ॒सावा॑युः । आ॒युरि॑मान् । 1 (50/56)

TS 7.4.1.2 - Kramam

इ॒माने॒व । ए॒व लो॒कान् । लो॒कान॒भ्यारो॑हन्ति । अ॒भ्यारो॑हन्त्यभि॒पूर्वम् ।
अ॒भ्यारो॑हन्तीत्यभि - आ॒रोह॑न्ति । अ॒भि॒पूर्वम् त्र्यहाः॑ ।
अ॒भि॒पूर्वमि॑त्यभि - पूर्॒वम् । त्र्यहा॑ भवन्ति । त्र्यहा॑ इति॑ त्रि-अहाः ।
भव॒न्त्यभि॒पूर्वम् । अ॒भि॒पूर्वमे॒व । अ॒भि॒पूर्वमि॑त्यभि - पूर्॒वम् ।
ए॒व सु॒वर्ग॑म् । सु॒वर्ग॑म् लो॒कम् । सु॒वर्गमि॑ति सु॒वः - गम् ।
लो॒कम॒भ्यारो॑हन्ति । अ॒भ्यारो॑हन्त्यस॒त्रम् ।
अ॒भ्यारो॑हन्तीत्यभि - आ॒रोह॑न्ति । अस॒त्रम् वै । वा ए॒तत् । ए॒तद्
यत् । यद॑छन्दो॒मम् । अ॒छन्दो॑मम् यत् । अ॒छन्दो॑ममि॒त्यछन्दः॑-मम् ।
यच् छ॑न्दो॒माः । छ॒न्दो॒मा भव॑न्ति । छ॒न्दो॒मा इति॑ छन्दः - माः ।

सप्तम काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

भवन्ति तेन । तेन सत्रम् । सत्रम् देवताः । देवता एव । एव पृष्ठैः ।
पृष्ठैरव । अव रुन्धते । रुन्धते पशून् । पशून् छन्दोमैः ।
छन्दोमैरोजः । छन्दोमैरिति छन्दः - मैः । ओजो वै । वै वीर्यम् ।
वीर्यम् पृष्ठानि । पृष्ठानि पशवः । पशवश्छन्दोमाः । छन्दोमा
ओजसि । छन्दोमा इति छन्दः - माः । ओजस्येव । एव वीर्यं ।
वीर्यं पशुषु । पशुषु प्रति । प्रति तिष्ठन्ति । तिष्ठन्ति बृहद्रथन्तराभ्याम् ।
बृहद्रथन्तराभ्याम् यन्ति । बृहद्रथन्तराभ्यामिति बृहत्-रथन्तराभ्याम् ।
यन्तीयम् । इयम् वाव । वाव रथन्तरम् । रथन्तरमसौ ।
रथन्तरमिति रथम् - तरम् । असौ बृहत् । बृहदाभ्याम् ।
आभ्यामेव ( ) । एव यन्ति । 2 (50/62)

TS 7.4.1.3 - Kramam

यन्त्यथो । अथो अनयोः । अथो इत्यथो । अनयोरेव । एव प्रति ।
प्रति तिष्ठन्ति । तिष्ठन्त्येते । एते वै । एते इत्येते । वै यज्ञस्य ।
यज्ञस्याञ्जसायनी । अञ्जसायनी स्रुती । अञ्जसायनी
इत्यञ्जसा-अयनी । स्रुती ताभ्याम् । स्रुती इति स्रुती । ताभ्यामेव ।
एव सुवर्गम् । सुवर्गम् लोकम् । सुवर्गमिति सुवः - गम् ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

लो॒कम् य॑न्ति । य॒न्ति च॒तुर्विं॒शति॑रा॒त्रः । च॒तुर्विं॒शति॑रा॒त्रो भ॑वति ।
 च॒तुर्विं॒शति॑रा॒त्र इति॑ च॒तुर्विं॒शति॑ - रा॒त्रः । भ॑वति च॒तुर्विं॒शतिः॑ ।
 च॒तुर्विं॒शति॑र॒र्धमा॑साः । च॒तुर्विं॒शति॑रिति॑ च॒तुः - विं॒शतिः॑ ।
 अ॒र्धमा॑साः स॒म् व॑त्स॒रः । अ॒र्धमा॑सा इत्य॑र्ध - मा॒साः । स॒म् व॑त्स॒रः
 स॒म् व॑त्स॒रः । स॒म् व॑त्स॒र इति॑ स॒म् - व॑त्स॒रः । स॒म् व॑त्स॒रः
 सु॒वर्गः॑ । स॒म् व॑त्स॒र इति॑ स॒म् - व॑त्स॒रः । सु॒वर्गो॑ लो॒कः ।
 सु॒वर्ग इति॑ सु॒वः - गः॑ । लो॒कः स॒म् व॑त्स॒रे । स॒म् व॑त्स॒र ए॒व ।
 स॒म् व॑त्स॒र इति॑ स॒म् - व॑त्स॒रे । ए॒व सु॒वर्गे॑ । सु॒वर्गे॑ लो॒के ।
 सु॒वर्ग इति॑ सु॒वः - गे॑ । लो॒के प्र॑ति । प्र॑ति तिष्ठ॑न्ति । तिष्ठ॑न्त्यथो॑ ॥
 अथो॑ च॒तुर्विं॒शत्य॑क्ष॒रा । अथो॑ इत्यथो॑ ॥ च॒तुर्विं॒शत्य॑क्ष॒रा गा॒यत्री॑ ।
 च॒तुर्विं॒शत्य॑क्ष॒रेति॑ च॒तुर्विं॒शति॑ - अ॒क्ष॒रा । गा॒यत्री॑ गा॒यत्री॑ । गा॒यत्री॑
 ब्र॒ह्मव॑र्च॒सम् । ब्र॒ह्मव॑र्च॒सम् गा॒यत्रि॑या । ब्र॒ह्मव॑र्च॒मिति॑ ब्र॒ह्म-व॑र्च॒सम् ।
 गा॒यत्रि॑यै॒व । ए॒व ब्र॒ह्मव॑र्च॒सम् । ब्र॒ह्मव॑र्च॒सम॑व । ब्र॒ह्मव॑र्च॒समिति॑
 ब्र॒ह्म - व॑र्च॒सम् । अ॒व रु॑न्धते । रु॑न्धतेऽति॑रा॒त्रौ । अ॒तिरा॒त्राव॑भि॒तः ।
 अ॒तिरा॒त्रावि॑त्यति - रा॒त्रौ । अ॒भितो॑ भ॒वतः॑ । भ॒वतो॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सस्य॑ ।

सप्तम काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

ब्रह्मवर्चसस्य परिगृहीत्यै । ब्रह्मवर्चसस्येति ब्रह्म - वर्चसस्य ।
परिगृहित्या इति परि - गृहीत्यै ॥ 3 (45/64)

(असावायु - राभ्यामेव - पञ्चचत्वारिंशच्च) (A1)

TS 7.4.2.1 - Kramam

यथा वै । वै मनुष्याः । मनुष्या एवम् । एवम् देवाः । देवा अग्रे ।
अग्र आसन् । आसन् ते । तेऽकामयन्त । अकामयन्तावर्तिम् ।
अवर्तिम् पाप्मानम् । पाप्मानम् मृत्युम् । मृत्युमपहत्य ।
अपहत्य दैवीम् । अपहत्येतप - हत्य । दैवीं स॒सदम् ।
स॒सदम् गच्छेम । स॒सदमिति सम् - सदम् । गच्छेमेति । इति
ते । त एतम् । एतम् चतुर्विंशतिरात्रम् । चतुर्विंशतिरात्रमपश्यन् ।
चतुर्विंशतिरात्रमिति चतुर्विंशति - रात्रम् । अपश्यन् तम् । तमा ।
आऽहरन् । अहरन् तेन । तेनायजन्त । अयजन्त ततः । ततो वै ।
वै ते । तेऽवर्तिम् । अवर्तिम् पाप्मानम् । पाप्मानम् मृत्युम् ।
मृत्युमपहत्य । अपहत्य दैवीम् । अपहत्येत्यप - हत्य । दैवीं
स॒सदम् । स॒सदमगच्छन् । स॒सदमिति सम् - सदम् ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

अ॒ग॒च्छन्॑. ये । य ए॒वम् । ए॒वम् वि॒द्वा॒ऽसः॑ ।
वि॒द्वा॒ऽसश्च॑तुर्वि॒ऽशति॑रा॒त्रम् । च॒तुर्वि॒ऽशति॑रा॒त्रमा॑सते ।
च॒तुर्वि॒ऽशति॑रा॒त्रमि॑ति च॒तुर्वि॒ऽशति॑ - रा॒त्रम् । आ॒सते॑ऽव॒र्तिम् ।
अ॒व॒र्ति॑मे॒व । ए॒व पा॒प्मान॑म् । पा॒प्मान॑म॒प॒ह॒त्य । अ॒प॒ह॒त्य श्रि॒यम् ॥
अ॒प॒ह॒त्ये॒त्यप॑ - ह॒त्य । श्रि॒यम् ग॒च्छन्ति॑ । ग॒च्छन्ति॑ श्रीः । श्री॒र्. हि ।
हि म॒नु॒ष्य॑स्य । म॒नु॒ष्य॑स्य दै॒वी ॥ 4 (50/57)

TS 7.4.2.2 - Kramam

दै॒वी स॒ऽस॒त् । स॒ऽस॒ज् ज्यो॑तिः । स॒ऽस॒दि॑ति॒ सम् - स॒त् ।
ज्यो॑ति॒रति॑रा॒त्रः । अ॒ति॒रा॒त्रो भ॑वति । अ॒ति॒रा॒त्र इ॑त्यति - रा॒त्रः ।
भ॑वति सु॒व॒र्ग॑स्य । सु॒व॒र्ग॑स्य लो॒क॑स्य । सु॒व॒र्ग॑स्येति॒ सु॒वः - ग॑स्य ।
लो॒क॑स्यानु॒ख्या॑त्यै । अनु॒ख्या॑त्यै पृ॒ष्ठ्यः । अनु॒ख्या॑त्या
इ॒त्यनु॑ - ख्या॒त्यै । पृ॒ष्ठ्यः ष॒ड॒हः । ष॒ड॒हो भ॑वति । ष॒ड॒ह इ॑ति
ष॒ट् - अ॒हः । भ॑वति ष॒ट् । ष॒ड् वै । वा ऋ॒त॒वः । ऋ॒त॒वः
स॒म् व॑त्स॒रः । स॒म् व॑त्स॒रस्त॑म् । स॒म् व॑त्स॒र इ॑ति॒ सम् - व॑त्स॒रः ।
त॑म् मा॒साः । मा॒सा अ॑र्ध॒मा॒साः । अ॑र्ध॒मा॒सा ऋ॒त॒वः ।
अ॑र्ध॒मा॒सा इ॑त्य॒र्ध - मा॒साः । ऋ॒त॒वः प्र॒वि॒श्य । प्र॒वि॒श्य दै॒वीम् ॥

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

प्र॒वि॒श्येति॑ प्र – वि॒श्य । दै॒वीꣳ सꣳस॒दम् ॥ सꣳस॒दम॑गच्छन् ।
 सꣳस॒दमि॑ति॒ सम् – सद॑म् । अ॒गच्छ॑न्. ये । य ए॒वम् । ए॒वम्
 वि॒द्वाꣳसः॑ । वि॒द्वाꣳसश्च॑तुर्विंशति॒रात्र॑म् । चतुर्विंशति॒रात्र॑मा॒सते॑ ।
 चतुर्विंशति॒रात्र॑मि॒ति चतुर्विंशति॑ – रा॒त्रम् । आ॒सते॑ सम्॒वथ्स॑रम् ।
 सम्॒वथ्स॑रमे॒व । सम्॒वथ्स॑रमि॒ति सम् – वथ्स॑रम् । ए॒व प्र॒वि॒श्य ।
 प्र॒वि॒श्य व॑स्यसीम् । प्र॒वि॒श्येति॑ प्र – वि॒श्य । व॑स्यसीꣳ सꣳस॒दम् ॥
 सꣳस॒दम् गच्छ॑न्ति । सꣳस॒दमि॑ति॒ सम् – सद॑म् । गच्छ॑न्ति त्रयः ।
 त्रय॑स्त्रयस्त्रिंशः । त्रय॑स्त्रिंश॒ अव॑स्तात् । त्रय॑स्त्रिंश॒
 इति॑ त्रयः – त्रिंशः । अव॑स्ताद् भवन्ति । भव॑न्ति त्रयः ।
 त्रय॑स्त्रयस्त्रिंशः । त्रय॑स्त्रिंशः पर॑स्तात् । त्रय॑स्त्रिंश॒ इति॑
 त्रयः – त्रिंशः । पर॑स्तात् त्रय॑स्त्रिंशैः । त्रय॑स्त्रिंशैरे॒व ।
 त्रय॑स्त्रिंशैरि॒ति त्रयः-त्रिंशैः॑ । ए॒वोभ॑यतः । उ॒भयतो॑ऽव॒र्तिम् ।
 अ॒व॒र्तिम् पा॑प्मानम् । पा॑प्मानमप॒हत्य॑ । अ॒प॒हत्य॑ दै॒वीम् ।
 अ॒प॒हत्ये॑त्यप – ह॒त्य । दै॒वीꣳ सꣳस॒दम् ॥ सꣳस॒दम् म॑द्ध्यतः ।
 सꣳस॒दमि॑ति॒ सम् – सद॑म् । म॑द्ध्यतो गच्छन्ति । 5 (50/68)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

TS 7.4.2.3 - Kramam

ग॒च्छन्ति॑ पृ॒ष्ठानि॑ । पृ॒ष्ठानि॑ हि । हि॒ दैवी॑ ॥ दैवी॑ स॒सृ॒त् ।
स॒सृ॒ज् जा॒मि । स॒सृ॒दिति॑ सम् - सत् । जा॒मि वै । वा ए॒तत् ।
ए॒तत् कु॑र्वन्ति । कु॒र्वन्ति॑ यत् । यत् त्रयः॑ । त्रय॑स्त्रयस्त्रि॒ंशः ।
त्रय॑स्त्रि॒ंश अ॒न्वञ्चः॑ । त्रय॑स्त्रि॒ंश इति॑ त्रयः - त्रि॒ंशः ।
अ॒न्वञ्चो॑ म॒द्ध्ये॑ ॥ म॒द्ध्ये॑ऽनिरु॒क्तः । अनि॑रुक्तो भवति । अनि॑रुक्त
इत्य॑निः - उ॒क्तः । भ॒वति॑ तेन । तेना॑जा॒मि । अजा॑म्यू॒र्ध्वानि॑ ।
ऊ॒र्ध्वानि॑ पृ॒ष्ठानि॑ । पृ॒ष्ठानि॑ भवन्ति । भ॒वन्त्यू॒र्ध्वाः ।
ऊ॒र्ध्वाश्छ॑न्दो॒माः । छ॒न्दो॒मा उ॒भाभ्या॑म् ॥ छ॒न्दो॒मा इति॑ छ॒न्दः-माः ।
उ॒भाभ्या॑ रू॒पाभ्या॑म् । रू॒पाभ्या॑ सु॒वर्ग॑म् । सु॒वर्ग॑म् लो॒कम् ।
सु॒वर्ग॑मिति॑ सु॒वः-ग॑म् । लो॒कम् य॑न्ति । य॒न्त्यस॑त्रम् । अस॑त्रम् वै ।
वा ए॒तत् । ए॒तद् यत् । यद॑छ॒न्दो॒मम् । अ॒छ॒न्दो॒मम् य॑त् ।
अ॒छ॒न्दो॒ममित्य॑छ॒न्दः - म॑म् । यच् छ॒न्दो॒माः । छ॒न्दो॒मा भ॑वन्ति ।
छ॒न्दो॒मा इति॑ छ॒न्दः - माः । भ॑वन्ति तेन । तेन॑ स॒त्रम् ।
स॒त्रम् दे॒वताः॑ ॥ दे॒वता॑ ए॒व । ए॒व पृ॒ष्ठैः । पृ॒ष्ठैर॑व । अ॒व रु॑न्धते ।
रु॒न्धते॑ प॒शून् । प॒शूञ्छ॑न्दो॒मैः । छ॒न्दो॒मैरो॑जः ।

सप्तम काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

छन्दो॑मैरि॒ति छन्दः॑ - मैः॑ । ओजो॑ वै । वै वी॒र्यम्॑ । वी॒र्यम्॑ पृ॒ष्ठानि॑ ।
पृ॒ष्ठानि॑ प॒शवः॑ । प॒शवश्छन्दो॑माः । 6 (50/58)

TS 7.4.2.4 - Kramam

छन्दो॑मा ओज॑सि । छन्दो॑मा इति॑ छन्दः - माः॑ । ओज॑स्येव । ए॒व
वी॒र्ये॑ । वी॒र्ये॑ प॒शुषु॑ । प॒शुषु॑ प्रति॑ । प्रति॑ तिष्ठन्ति॑ । तिष्ठन्ति॑ त्रयः॑ ।
त्रय॑स्त्रयस्त्रि॒ंशाः॑ । त्रय॑स्त्रि॒ंशा अवस्ता॑त् । त्रय॑स्त्रि॒ंशा इति॑
त्रयः॑ - त्रि॒ंशाः॑ । अवस्ता॑द् भवन्ति॑ । भवन्ति॑ त्रयः॑ ।
त्रय॑स्त्रयस्त्रि॒ंशाः॑ । त्रय॑स्त्रि॒ंशाः परस्ता॑त् । त्रय॑स्त्रि॒ंशा इति॑
त्रयः॑ - त्रि॒ंशाः॑ । परस्ता॑न् मद्ध्ये॑ । मद्ध्ये॑ पृ॒ष्ठानि॑ । पृ॒ष्ठान्युरः॑ ।
उरो॑ वै । वै त्रय॑स्त्रि॒ंशाः॑ । त्रय॑स्त्रि॒ंशा आ॒त्मा । त्रय॑स्त्रि॒ंशा इति॑
त्रयः॑ - त्रि॒ंशाः॑ । आ॒त्मा पृ॒ष्ठानि॑ । पृ॒ष्ठान्यात्म॑ने । आ॒त्मन॑ ए॒व ।
ए॒व तत् । तद् यज॑मानाः । यज॑मानाः शर्म॑ । शर्म॑ नह्यन्ते॑ ।
नह्यन्ते॑ऽना॒र्त्ये॑ । अना॒र्त्ये॑ बृह॑द् रथन्तरा॒भ्याम्॑ । बृह॑द् रथन्तरा॒भ्याम्॑
यन्ति॑ । बृह॑द् रथन्तरा॒भ्यामि॑ति बृह॑त् - रथन्तरा॒भ्याम्॑ । यन्ती॒यम्॑ ।
इ॒यम् वा॑व । वा॒व रथ॑न्तरम् । रथ॑न्तरम॒सौ । रथ॑न्तरमि॒ति
रथ॑म् - तर॑म् । अ॒सौ बृह॑त् । बृह॑दा॒भ्याम्॑ । आ॒भ्यामे॒व । ए॒व यन्ति॑ ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

यन्त्यथो॑ । अथो॑ अनयोः॑ । अथो॑ इत्यथो॑ । अनयो॑रेव । एव॑ प्रति॑ ।
प्रति॑ तिष्ठन्ति । तिष्ठन्त्येते॑ । एते॑ वै । एते॑ इत्येते॑ । वै यज्ञस्य॑ ।
यज्ञस्याञ्जसायनी॑ । अञ्जसायनी॑ सुती॑ । अञ्जसायनी॑
इत्यञ्जसा॑ - अयनी॑ । सुती॑ ताभ्याम् । सुती॑ इति॑ ।
ताभ्यामेव॑ । एव॑ सुवर्गम् । 7 (50/60)

TS 7.4.2.5 - Kramam

सुवर्गम्॑ लो॒कम् । सुवर्गमि॑ति सुवः - गम् । लो॒कम् य॑न्ति । यन्ति॑
पराञ्चः॑ । पराञ्चो॑ वै । वा ए॒ते । ए॒ते सुव॑र्गम् । सुव॑र्गम् लो॒कम् ।
सुव॑र्गमि॑ति सुवः - गम् । लो॒कमभ्या॑रोहन्ति । अ॒भ्यारो॑हन्ति ये ।
अ॒भ्यारो॑हन्तीत्यभि - आ॑रोहन्ति । ये प॒राची॑नानि । प॒राची॑नानि
पृ॒ष्ठानि॑ । पृ॒ष्ठान्यु॑पयन्ति । उ॒पय॑न्ति प्र॒त्यङ् । उ॒पय॑न्तीत्युप - यन्ति॑ ।
प्र॒त्यङ् ष॒डहः॑ । ष॒डहो॑ भवति । ष॒डह॑ इति षट् - अ॒हः ।
भव॑ति प्र॒त्यवरू॑ढ्यै । प्र॒त्यवरू॑ढ्या अथो॑ । प्र॒त्यवरो॑रूढ्या इति॑
प्रति॑ - अ॒वरू॑ढ्यै । अथो॑ प्रतिष्ठित्यै॑ । अथो॑ इत्यथो॑ । प्रतिष्ठित्या॑
उ॒भयोः॑ । प्रतिष्ठित्या॑ इति॑ प्रति - स्थि॒त्यै । उ॒भयो॑र् लो॒कयोः॑ ।
लो॒कयो॑र् ऋ॒द्ध्वा । ऋ॒द्ध्वोत् । उ॒त् तिष्ठ॑न्ति । तिष्ठन्ति॑ त्रि॒वृतः॑ ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

त्रिवृतोऽधि । त्रिवृत इति त्रि – वृतः । अधि त्रिवृतम् । त्रिवृतमुप ।
 त्रिवृतमिति त्रि – वृतम् । उप यन्ति । यन्ति स्तोमानाम् । स्तोमानाञ्
 सम्पत्यै । सम्पत्यै प्रभवाय । सम्पत्या इति सम् – पत्यै । प्रभवाय
 ज्योतिः । प्रभवायेति प्र – भवाय । ज्योतिरग्निष्टोमः । अग्निष्टोमो
 भवति । अग्निष्टोम इत्यग्नि – स्तोमः । भवत्ययम् । अयम् वाव ।
 वाव सः । स क्षयः । क्षयोऽस्मात् । अस्मादेव । एव तेन ।
 तेन क्षयात् । क्षयान् न । न यन्ति । यन्ति चतुर्विंशतिरात्रः ।
 चतुर्विंशतिरात्रो भवति । चतुर्विंशतिरात्र इति
 चतुर्विंशति – रात्रः । भवति चतुर्विंशतिः ।
 चतुर्विंशतिरर्धमासाः । चतुर्विंशतिरिति चतुः – विंशतिः ।
 अर्धमासाः सम्बन्धसरः ( ) । अर्धमासा इत्यर्ध – मासाः ।
 सम्बन्धसरः सम्बन्धसरः । सम्बन्धसर इति सम् – वन्धसरः ।
 सम्बन्धसरः सुवर्गः । सम्बन्धसर इति सम् – वन्धसरः ।
 सुवर्गो लोकः । सुवर्ग इति सुवः – गः ।
 लोकः सम्बन्धसरे । सम्बन्धसर एव ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

स॒म्॒व॒त्स॒र इति॑ स॒म् - व॒त्स॒रे । ए॒व सु॒व॒र्गे । सु॒व॒र्गे लो॒के ।
सु॒व॒र्ग इति॑ सु॒वः - गे । लो॒के प्र॒ति । प्र॒ति ति॒ष्ठन्ति॑ । ति॒ष्ठन्त्यथो॑ ॥
अथो॑ च॒तुर्विं॑शत्यक्षरा । अथो॑ इत्यथो॑ ॥ च॒तुर्विं॑शत्यक्षरा गायत्री ।
च॒तुर्विं॑शत्यक्षरेति॑ च॒तुर्विं॑शति - अक्ष॒रा । गाय॒त्री गाय॒त्री ।
गाय॒त्री ब्र॒ह्मव॒र्चस॒म् । ब्र॒ह्मव॒र्चस॒म् गाय॒त्रिया॑ । ब्र॒ह्मव॒र्चस॒मिति॑
ब्र॒ह्म - व॒र्चस॒म् । गाय॒त्रियै॒व । ए॒व ब्र॒ह्मव॒र्चस॒म् । ब्र॒ह्मव॒र्चस॒मव॑ ।
ब्र॒ह्मव॒र्चस॒मिति॑ ब्र॒ह्म - व॒र्चस॒म् । अ॒व रु॒न्धते॑ । रु॒न्धते॑ऽति॒रात्रौ॑ ।
अ॒ति॒रात्रा॒व॒भितः॑ । अ॒ति॒रात्रा॒वित्य॑ति - रा॒त्रौ । अ॒भितो॑ भ॒वतः॑ ।
भ॒वतो॑ ब्र॒ह्मव॒र्चस॒स्य॑ । ब्र॒ह्मव॒र्चस॒स्य॑ परि॒गृही॑त्यै । ब्र॒ह्मव॒र्चस॒स्येति॑
ब्र॒ह्म - व॒र्चस॒स्य॑ । परि॒गृही॑त्या इति॑ परि - गृही॑त्यै ॥ 8 (74/101)
(म॒नु॒ष्य॒स्य - म॒ध्य॒तः - प॒श॒व - स्ता॒भ्या॒मे॒व - स॒व॒त्स॒र -
श्च॒तुर्विं॑शतिश्च) (A2)

TS 7.4.3.1 - Kramam

ऋ॒क्षा वै । वा इ॒यम् । इ॒यम॒लो॒मका॑ ॥ अ॒लो॒मका॑ऽऽसीत् । आ॒सीत्
सा । साऽका॑मयत । अ॒का॒म॒य॒तौष॑धीभिः । ओष॑धीभिर् व॒न॒स्प॒तिभिः॑ ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

ओषधीभिरित्योषधि – भिः । वनस्पतिभिः प्र । वनस्पतिभिरिति
 वनस्पति – भिः । प्र जायेय । जायेयेति । इति सा । सैताः ।
 एतास्त्रिंशत् ॥ त्रिंशत् ॥ रात्रीः । रात्रीरपश्यत् । अपश्यत् ततः ।
 ततो वै । वा इयम् । इयमोषधीभिः । ओषधीभिर् वनस्पतिभिः ।
 ओषधीभिरित्योषधि – भिः । वनस्पतिभिः प्र । वनस्पतिभिरिति
 वनस्पति – भिः । प्राजायत । अजायत ये । ये प्रजाकामाः ।
 प्रजाकामाः पशुकामाः । प्रजाकामा इति प्रजा – कामाः ।
 पशुकामाः स्युः । पशुकामा इति पशु – कामाः । स्युस्ते ।
 त एताः । एता आसीरन् । आसीरन् प्र । प्रैव । एव जायन्ते ।
 जायन्ते प्रजया ॥ प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र – जया ॥
 पशुभिरियम् । पशुभिरिति पशु – भिः । इयम् वै । वा अक्षुद्ध्यत् ।
 अक्षुद्ध्यत् सा । सैताम् । एताम् विराजम् ॥ विराजमपश्यत् ।
 विराजमिति वि – राजम् ॥ अपश्यत् ताम् । तामात्मन् । आत्मन्
 धित्वा । धित्वाऽन्नाद्यम् ॥ अन्नाद्यमव । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् ॥
 अवारुन्ध । अरुन्धौषधीः । ओषधीर् वनस्पतीन् । 9 (50/60)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

TS 7.4.3.2 - Kramam

वनस्पतीन् प्रजाम् । प्रजाम् पशून् । प्रजामिति प्र - जाम् ।
पशून् तेन । तेनावर्द्धत । अवर्द्धत सा । सा जेमानम् ।
जेमानम् महिमानम् । महिमानमगच्छत् । अगच्छद्ये । य एवम् ।
एवम् विद्वांसः । विद्वांस एताः । एता आसते । आसते
विराजम् । विराजमेव । विराजमिति वि - राजम् । एवात्मन् ।
आत्मन् धित्वा । धित्वाऽन्नाद्यम् । अन्नाद्यमव ।
अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । अव रुन्धते । रुन्धते वर्द्धन्ते । वर्द्धन्ते
प्रजया । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र - जया । पशुभिर् जेमानम् ।
पशुभिरिति पशु-भिः । जेमानम् महिमानम् । महिमानम् गच्छन्ति ।
गच्छन्ति ज्योतिः । ज्योतिरतिरात्रः । अतिरात्रो भवति ।
अतिरात्र इत्यति - रात्रः । भवति सुवर्गस्य । सुवर्गस्य लोकस्य ।
सुवर्गस्येति सुवः - गस्यः । लोकस्यानुख्यात्यै । अनुख्यात्यै
पृष्ठ्यः । अनुख्यात्या इत्यनु - ख्यात्यै । पृष्ठ्यः षडहः । षडहो
भवति । षडह इति षट्-अहः । भवति षट् । षड् वै । वा ऋतवः ।
ऋतवः षट् । षट् पृष्ठानि । पृष्ठानि पृष्ठैः । पृष्ठैरेव । एवर्तून् ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

ऋ॒तू॒न॒न्वा॒रो॒ह॒न्ति॑ । अ॒न्वा॒रो॒ह॒न्त्यृ॒तु॒भिः॑ ।
अ॒न्वा॒रो॒ह॒न्ती॒त्यनु॑ – आ॒रो॒ह॒न्ति॑ । ऋ॒तु॒भिः॑ स॒म् व॒थ्स॒रम् ।
ऋ॒तु॒भि॒रि॒त्यतु॑ – भिः॑ । स॒म् व॒थ्स॒रम् ते॑ । स॒म् व॒थ्स॒रमि॒ति॑
स॒म् – व॒थ्स॒रम् । ते॑ स॒म् व॒थ्स॒रे । स॒म् व॒थ्स॒र ए॒व ।
स॒म् व॒थ्स॒र इति॑ स॒म् – व॒थ्स॒रे । ए॒व प्र॒ति॑ । 10 (50/63)

TS 7.4.3.3 - Kramam

प्र॒ति ति॒ष्ठन्ति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ त्र॒यस्त्रि॒ंश॒त् । त्र॒यस्त्रि॒ंश॒त्
त्र॒यस्त्रि॒ंश॒म् । त्र॒यस्त्रि॒ंश॒दिति॑ त्र॒यः – त्रि॒ंश॒त् । त्र॒यस्त्रि॒ंश॒मुप॑ ।
त्र॒यस्त्रि॒ंश॒मिति॑ त्र॒यः – त्रि॒ंश॒म् । उप॑ य॒न्ति॑ । य॒न्ति॑ य॒ज्ञस्य॑ ।
य॒ज्ञस्य॑ स॒न्तत्यै॑ । स॒न्तत्या॑ अथो॑ । स॒न्तत्या॑ इति॑ स॒म् – त॒त्यै॑ ।
अथो॑ प्र॒जाप॑तिः । अथो॑ इत्यथो॑ । प्र॒जाप॑तिर् वै । प्र॒जाप॑तिरिति॑
प्र॒जा – प॒तिः॑ । वै त्र॒यस्त्रि॒ंशः॑ । त्र॒यस्त्रि॒ंशः॑ प्र॒जाप॑तिम् ।
त्र॒यस्त्रि॒ंश॒ इति॑ त्र॒यः – त्रि॒ंशः॑ । प्र॒जाप॑तिमे॒व । प्र॒जाप॑तिमि॒ति॑
प्र॒जा – प॒तिम् । ए॒वा । आ र॑भन्ते । र॒भन्ते॑ प्र॒तिष्ठि॑त्यै । प्र॒तिष्ठि॑त्यै
त्रि॒णवः॑ । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑ प्र॒ति – स्थि॑त्यै । त्रि॒णवो॑ भ॒वति॑ ।
त्रि॒णव॑ इति॑ त्रि॒ – नवः॑ । भ॒वति॑ वि॒जित्यै॑ । वि॒जित्या॑ ए॒कवि॒ंशः॑ ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

विजित्या इति वि - जित्यै । एकविंशो भवति ।
एकविंश इत्येक - विंशः । भवति प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्या अथो ॥
प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । अथो रुचम् । अथो इत्यथो ॥
रुचमेव । एवात्मन् । आत्मन् दधते । दधते त्रिवृत् । त्रिवृदग्निष्टुत् ।
त्रिवृदिति त्रि - वृत् । अग्निष्टुद् भवति । अग्निष्टुदित्यग्नि - स्तुत् ।
भवति पाप्मानम् । पाप्मानमेव । एव तेन । तेन निः ।
निर् दहन्ते । दहन्तेऽथो ॥ अथो तेजः । अथो इत्यथो ॥ तेजो वै ।
वै त्रिवृत् । त्रिवृत् तेजः । त्रिवृदिति त्रि - वृत् । तेज एव ।
एवात्मन् । आत्मन् दधते । दधते पञ्चदशः । पञ्चदश
इन्द्रस्तोमः । पञ्चदश इति पञ्च - दशः । इन्द्रस्तोमो भवति ।
इन्द्रस्तोम इतीन्द्र - स्तोमः । भवतीन्द्रियम् । इन्द्रियमेव । एवाव ।
अव रुन्धते । 11 (50/69)

TS 7.4.3.4 - Kramam

रुन्धते सप्तदशः । सप्तदशो भवति । सप्तदश इति सप्त - दशः ।
भवत्यन्नाद्यस्य । अन्नाद्यस्यावरुद्ध्यै । अन्नाद्यस्येत्यन्न - अद्यस्य ।
अवरुद्ध्या अथो ॥ अवरुद्ध्या इत्यव - रुद्ध्यै । अथो प्र ।

सप्तम काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

अथो इत्यथो॑ । प्रैव । ए॒व तेन॑ । तेन॑ जायन्ते । जा॒यन्त॑ ए॒कवि॑ञ्शः ।
 ए॒कवि॑ञ्शो भवति । ए॒कवि॑ञ्श इत्ये॒क - वि॑ञ्शः । भ॒वति
 प्र॒तिष्ठि॑त्यै । प्र॒तिष्ठि॑त्या अथो॑ । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॒ प्रति - स्थि॑त्यै ।
 अथो॑ रुच॑म् । अथो॑ इत्यथो॑ । रुच॑मे॒व । ए॒वात्म॑न् । आ॒त्मन् द॑धते ।
 द॒धते च॑तुर्वि॑ञ्शः । च॒तुर्वि॑ञ्शो भवति । च॒तुर्वि॑ञ्श इति॒
 चतुः - वि॑ञ्शः । भ॒वति च॑तुर्वि॑ञ्शतिः । च॒तुर्वि॑ञ्शतिर॒र्द्धमा॑साः ।
 च॒तुर्वि॑ञ्शतिरिति॒ चतुः - वि॑ञ्शति । अ॒र्द्धमा॑साः स॒म्व॑त्सरः ।
 अ॒र्द्धमा॑सा इत्य॒र्द्ध - मा॑साः । स॒म्व॑त्सरः स॒म्व॑त्सरः । स॒म्व॑त्सर
 इति॒ सम् - व॑त्सरः । स॒म्व॑त्सरः सु॒वर्गः । स॒म्व॑त्सर इति॒
 सम् - व॑त्सरः । सु॒वर्गो लो॒कः । सु॒वर्ग इति॒ सुवः - गः । लो॒कः
 स॒म्व॑त्सरे । स॒म्व॑त्सर ए॒व । स॒म्व॑त्सर इति॒ सम् - व॑त्सरे ।
 ए॒व सु॒वर्गे । सु॒वर्गे लो॒के । सु॒वर्ग इति॒ सुवः - गे । लो॒के प्र॒ति ।
 प्र॒ति तिष्ठ॑न्ति । तिष्ठ॑न्त्यथो॑ । अथो॑ ए॒षः । अथो॑ इत्यथो॑ । ए॒ष वै ।
 वै वि॒षू॒वान् । वि॒षू॒वान् वि॒षू॒वन्तः । वि॒षू॒वानिति॑ वि॒षु - वान् ।
 वि॒षू॒वन्तो भ॑वन्ति । वि॒षू॒वन्त इति॑ वि॒षु - वन्तः । भ॒वन्ति॒ ये ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

य ए॒वम् । ए॒वम् वि॒द्वा॒ऽसः॑ । वि॒द्वा॒ऽस ए॒ताः॑ । ए॒ता आ॑सते ।
आ॑सते चतुर्वि॒ंश॑त् । चतुर्वि॒ंश॑त् पृ॒ष्ठानि॑ । चतुर्वि॒ंश॑दिति॑
चतुः - वि॒ंश॑त् । पृ॒ष्ठान्यु॑प । उप॑ यन्ति । यन्ति॑ सम्॒व॒थ्सरे॑ ।
सम्॒व॒थ्सर॑ ए॒व । सम्॒व॒थ्सर॑ इति॑ सम् - व॒थ्सरे॑ । ए॒व प्र॑ति॒ष्ठाय॑ ।
प्र॑ति॒ष्ठाय॑ दे॒वताः॑ । प्र॑ति॒ष्ठायेति॑ प्रति - स्थाय॑ । 12 (50/71)

TS 7.4.3.5 - Kramam

दे॒वता॑ अ॒भ्यारो॑हन्ति । अ॒भ्यारो॑हन्ति त्रयस्त्रि॒ंश॑त् ।
अ॒भ्यारो॑हन्तीत्यभि - आरो॑हन्ति । त्रयस्त्रि॒ंश॑त्
त्रयस्त्रि॒ंश॑म् । त्रयस्त्रि॒ंश॑दिति॑ त्रयः-त्रि॒ंश॑त् । त्रयस्त्रि॒ंश॑मुप॑ ।
त्रयस्त्रि॒ंश॑मिति॑ त्रयः-त्रि॒ंश॑म् । उप॑ यन्ति । यन्ति॑ त्रयस्त्रि॒ंश॑त् ।
त्रयस्त्रि॒ंश॑द् वै । त्रयस्त्रि॒ंश॑दिति॑ त्रयः - त्रि॒ंश॑त् । वै दे॒वताः॑ ।
दे॒वता॑ दे॒वता॑सु । दे॒वता॑स्वे॒व । ए॒व प्र॑ति । प्र॑ति तिष्ठन्ति । तिष्ठन्ति॑
त्रि॒णवः॑ । त्रि॒णवो॑ भवति । त्रि॒णव॑ इति॑ त्रि - नवः॑ । भव॒तीमे॑ ।
इ॒मे वै । वै लो॒काः॑ । लो॒कास्त्रि॑णवः । त्रि॒णव॑ ए॒षु । त्रि॒णव॑ इति॑
त्रि - नवः॑ । ए॒ष्वे॒व । ए॒व लो॒केषु॑ । लो॒केषु॑ प्र॑ति । प्र॑ति तिष्ठन्ति ।
तिष्ठन्ति॑ द्वौ । द्वावे॑कवि॒ंश॑ौ । ए॒कवि॒ंश॑ौ भवतः॑ ।

सप्तम काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

ए॒क॒वि॒ं॒शा॒वि॒त्ये॒क - वि॒ं॒शौ । भ॒वतः॑ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै ।
प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या अथो॑ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑ प्र॒ति - स्थि॒त्यै । अथो॑ रुच॒म् ॥
अथो॑ इत्यथो॑ । रुच॒मे॒व । ए॒वा॒त्म॒न् । आ॒त्म॒न् द॒धते॑ । द॒धते॑ ब॒हवः॑ ।
ब॒हवः॑ षोड॒शि॒नः । षोड॒शि॒नो भ॒वन्ति॑ । भ॒वन्ति॑ तस्मा॒त् । तस्मा॒द्
ब॒हवः॑ । ब॒हवः॑ प्र॒जासु॑ । प्र॒जासु॑ वृषा॒णः । प्र॒जास्वि॑ति प्र - जासु॑ ।
वृषा॒णो यत् । यदे॒ते । ए॒ते स्तो॒माः ॥ स्तो॒मा व्य॑तिष॒क्ताः । व्य॑तिष॒क्ता
भ॒वन्ति॑ । व्य॑तिष॒क्ता इति॑ वि - अ॒तिष॒क्ताः । भ॒वन्ति॑ तस्मा॒त् ।
तस्मा॑दि॒यम् । इ॒यमो॑ष॒धीभिः॑ । ओष॑धीभि॒र् वन॑स्पतिभिः ।
ओष॑धीभि॒रित्यो॑ष॒धि - भिः॑ । वन॑स्पतिभि॒र् व्य॑तिष॒क्ता ( ) ।
वन॑स्पतिभि॒रिति॑ वन॑स्पति - भिः॑ । व्य॑तिष॒क्ता व्य॑तिष॒ज्यन्ते॑ ।
व्य॑तिष॒क्तेति॑ वि - अ॒तिष॒क्ता । 13 (50/64)

TS 7.4.3.6 - Kramam

व्य॑तिष॒ज्यन्ते॑ प्र॒जया॑ । व्य॑तिष॒ज्यन्त॑ इति॑ वि - अ॒तिष॒ज्यन्ते॑ । प्र॒जया॑
प॒शुभिः॑ । प्र॒जये॑ति प्र - जया॑ । प॒शुभि॑र्ये॑ । प॒शुभि॑रिति॑ प॒शु-भिः॑ ।
य ए॒वम् । ए॒वम् वि॒द्वाँ॒सः । वि॒द्वाँ॒स ए॒ताः । ए॒ता आ॑सते ।
आ॑सतेऽक्लृ॒प्ताः । अ॒क्लृ॒प्ता वै । वा ए॒ते । ए॒ते सु॑व॒र्गम् ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

सु॒व॒र्ग॒म् लो॒क॒म् । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॒ सु॒वः॑ - ग॒म् । लो॒क॒म् य॑न्ति ।
य॒न्त्यु॒च्चा॒व॒चा॒न् । उ॒च्चा॒व॒चा॒न् हि॑ । हि॑ स्तो॒मा॒न् । स्तो॒मा॒नु॒प॒य॒न्ति॑ ।
उ॒प॒य॒न्ति॑ यत् । उ॒प॒य॒न्ती॒त्यु॒प - य॑न्ति । य॒दे॒ते । ए॒त ऊ॒र्ध्वाः॑ ।
ऊ॒र्ध्वाः॑ क्लृ॒प्ताः॑ । क्लृ॒प्ताः॑ स्तो॒माः॑ । स्तो॒मा भ॑वन्ति ।
भ॑वन्ति क्लृ॒प्ताः॑ । क्लृ॒प्ता ए॒व । ए॒व सु॒व॒र्ग॒म् । सु॒व॒र्ग॒म् लो॒क॒म् ।
सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॒ सु॒वः॑-ग॒म् । लो॒क॒म् य॑न्ति । य॒न्त्यु॒भयोः॑ । उ॒भयो॑रेभ्यः ।
ए॒भ्यो लो॒कयोः॑ । लो॒कयोः॑ क॒ल्प॒ते । क॒ल्प॒ते त्रि॒ंश॒त् ।
त्रि॒ंश॒दे॒ताः॑ । ए॒तास्त्रि॒ंश॒द॒क्ष॒रा । त्रि॒ंश॒द॒क्ष॒रा वि॒राट् ।
त्रि॒ंश॒द॒क्ष॒रे॒ति॑ त्रि॒ंश॒त् - अ॒क्ष॒रा । वि॒राड॑न्नम् । वि॒राडि॑ति
वि - राट् । अ॒न्नम् वि॒राट् । वि॒राड् वि॒राजा॑ । वि॒राडि॑ति वि - राट् ।
वि॒राजै॑व । वि॒राजे॑ति वि - राजा॑ । ए॒वान्ना॑द्यम् । अ॒न्नाद्य॑मव ।
अ॒न्नाद्य॑मित्यन्न - अद्यम् । अ॒व रु॑न्धते । रु॒न्ध॒तेऽति॑रात्रौ ।
अ॒ति॒रा॒त्रा॒व॒भि॒तः॑ । अ॒ति॒रा॒त्रा॒वि॒त्य॒ति॑ - रा॒त्रौ । अ॒भि॒तो भ॑वतः ।
भ॑वतोऽन्नाद्यस्य । अ॒न्नाद्य॑स्य परिगृहीत्यै । अ॒न्नाद्य॑स्येत्यन्न-अद्यस्य ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

परि॑गृ॒ही॒त्या इति॑ परि॑ – गृ॒ही॒त्यै ॥ 14 (49/62)

(ओष॑धीः – सँव॑त्सर॒ ए॒वा – ऽव॑ – प्रति॑षाय – व्यति॑षक्त्यै –
का॒न्न पञ्चा॑शच्च) (A3)

TS 7.4.4.1 - Kramam

प्र॒जा॒प॒तिः सु॒व॒र्ग॒म् । प्र॒जा॒प॒ति॒रिति॑ प्र॒जा-प॒तिः । सु॒व॒र्ग॒म् लो॒क॒म् ।
सु॒व॒र्ग॒मिति॑ सु॒वः – ग॒म् । लो॒क॒मैत् । ऐ॒त् त॒म् । त॒म् दे॒वाः ।
दे॒वा ये॒न॒ये॒न । ये॒न॒ये॒न छ॒न्द॒सा । ये॒न॒ये॒नेति॑ ये॒न-ये॒न । छ॒न्द॒साऽनु॑ ।
अ॒नु प्र॑ । प्रा॒युञ्ज॑त । अ॒युञ्ज॑त ते॒न । ते॒न न॑ । ना॒प्नु॒वन् ।
आ॒प्नु॒वन् ते॑ । त ए॒ताः । ए॒ता द्वा॒त्रिं॒श॒त॒म् । द्वा॒त्रिं॒श॒त॒ं रा॒त्रीः ॥
रा॒त्रीर॑पश्यन् । अ॒प॒श्य॑न् द्वा॒त्रिं॒श॒द॒क्ष॒रा । द्वा॒त्रिं॒श॒द॒क्ष॒राऽनु॑ष्टुक् ।
द्वा॒त्रिं॒श॒द॒क्ष॒रेति॑ द्वा॒त्रिं॒श॒त् – अ॒क्ष॒रा । अ॒नु॒ष्टु॒गानु॑ष्टुभः ।
अ॒नु॒ष्टु॒गि॒त्यनु॑ – स्तुक् । आ॒नु॒ष्टु॒भः प्र॒जा॒प॒तिः ।
आ॒नु॒ष्टु॒भ इ॒त्यानु॑ – स्तु॒भः । प्र॒जा॒प॒तिः स्वे॒न । प्र॒जा॒प॒ति॒रिति॑
प्र॒जा – प॒तिः । स्वे॒नै॒व । ए॒व छ॒न्द॒सा । छ॒न्द॒सा प्र॒जा॒प॒ति॒म् ।
प्र॒जा॒प॒ति॒माप्त्वा॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒मिति॑ प्र॒जा-प॒ति॒म् । आ॒प्त्याऽभ्या॑रुह्य ।
अ॒भ्या॑रुह्य सु॒व॒र्ग॒म् । अ॒भ्या॑रुह्येत्यभि – आ॒रु॒ह्य । सु॒व॒र्ग॒म् लो॒क॒म् ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

सु॒वर्ग॑मि॒ति सु॒वः - गम् । लो॒कमा॑यन् । आ॒यन्॒ ये । य ए॒वम् ।
ए॒वम् वि॒द्वाँ॑सः । वि॒द्वाँ॑स ए॒ताः । ए॒ता आ॑सते ।
आ॑सते द्वा॒त्रिं॑शत् । द्वा॒त्रिं॑शदे॒ताः । ए॒ता द्वा॒त्रिं॑शदक्षरा ।
द्वा॒त्रिं॑शदक्षराऽनु॒ष्टुक् । द्वा॒त्रिं॑शदक्षरेति द्वा॒त्रिं॑शत् - अ॒क्षरा॑ ।
अ॒नु॒ष्टु॒गा॒नु॒ष्टु॒भः । अ॒नु॒ष्टु॒गि॒त्यनु॑ - स्तुक् । आ॒नु॒ष्टु॒भः प्र॒जा॒पतिः॑ ।
आ॒नु॒ष्टु॒भ इ॒त्यानु॑ - स्तु॒भः । प्र॒जा॒पतिः॑ स्वे॒न । प्र॒जा॒पति॑रिति
प्र॒जा - पतिः॑ । स्वे॒नैव॑ । ए॒व छन्द॑सा । छन्द॑सा प्र॒जा॒पति॑म् ।
प्र॒जा॒पति॑माप्त्वा । प्र॒जा॒पति॑मि॒ति प्र॒जा - पति॑म् । आ॒प्त्वा श्रि॑यम् ॥
श्रि॑यम् गच्छन्ति । गच्छन्ति॑ श्रीः । 15 (50/65)

TS 7.4.4.2 - Kramam

श्रीर्॑ हि । हि म॒नु॒ष्य॑स्य । म॒नु॒ष्य॑स्य सु॒वर्गः॑ । सु॒वर्गो॑ लो॒कः ।
सु॒वर्ग॑ इति सु॒वः - गः । लो॒को द्वा॒त्रिं॑शत् । द्वा॒त्रिं॑शदे॒ताः ।
ए॒ता द्वा॒त्रिं॑शदक्षरा । द्वा॒त्रिं॑शदक्षराऽनु॒ष्टुक् । द्वा॒त्रिं॑शदक्षरेति
द्वा॒त्रिं॑शत् - अ॒क्षरा॑ । अ॒नु॒ष्टु॒ग् वाक् । अ॒नु॒ष्टु॒गि॒त्यनु॑ - स्तुक् ।
वा॒गनु॒ष्टुप् । अ॒नु॒ष्टु॒फ् सर्वा॑म् ॥ अ॒नु॒ष्टु॒बि॒त्यनु॑ - स्तुप् । सर्वा॑मे॒व ।
ए॒व वा॑चम् ॥ वा॒चमा॑प्नुवन्ति । आ॒प्नु॒वन्ति॑ सर्वे॑ । सर्वे॑ वा॒चः ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

वा॒चो॑ व॒दि॒तारः॑ । व॒दि॒तारो॑ भ॒वन्ति॑ । भ॒वन्ति॑ सर्वे॑ ॥ सर्वे॑ हि ।
हि श्रि॒यम् ॥ श्रि॒यम् गच्छ॑न्ति । गच्छ॑न्ति ज्योतिः॑ । ज्योति॑र् गौः ।
गौरा॑युः । आ॒यु॒रिति॑ । इति॑ त्र्यहाः॑ । त्र्यहा॑ भ॒वन्ति॑ । त्र्यहा॑ इति॑
त्रि – अ॒हाः । भ॒वन्ती॒यम् । इ॒यम् वा॑व । वा॒व ज्योतिः॑ ।
ज्योति॑रन्त॒रि॒क्षम् । अन्त॑रि॒क्षम् गौः॑ । गौर॒सौ । अ॒सा॒वा॒युः ।
आ॒यु॒रि॒मान् । इ॒मा॒ने॒व । ए॒व लो॒कान् । लो॒कान॑भ्या॒रोह॑न्ति ।
अ॒भ्या॒रोह॑न्त्यभि॒पूर्वम् । अ॒भ्या॒रोह॑न्तीत्य॒भि – आ॒रोह॑न्ति ।
अ॒भि॒पूर्वम् त्र्यहाः॑ । अ॒भि॒पूर्व॑मित्य॒भि – पूर्॒वम् । त्र्यहा॑ भ॒वन्ति॑ ।
त्र्यहा॑ इति॑ त्रि – अ॒हाः । भ॒वन्त्य॒भि॒पूर्वम् । अ॒भि॒पूर्व॑मे॒व ।
अ॒भि॒पूर्व॑मित्य॒भि – पूर्॒वम् । ए॒व सु॒वर्गम् । सु॒वर्गम् लो॒कम् ।
सु॒वर्ग॑मिति॑ सु॒वः – गम् । लो॒कम॑भ्या॒रोह॑न्ति । अ॒भ्या॒रोह॑न्ति
बृ॒ह॒द् रथ॑न्त॒राभ्या॑म् ॥ अ॒भ्या॒रोह॑न्तित्य॒भि – आ॒रोह॑न्ति ।
बृ॒ह॒द् रथ॑न्त॒राभ्या॑म् य॒न्ति॑ ।
बृ॒ह॒द् रथ॑न्त॒राभ्या॑मिति॑ बृ॒हत्-रथ॑न्त॒राभ्या॑म् । य॒न्ती॒यम् । 16 (50/62)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

TS 7.4.4.3 - Kramam

इ॒यम् वा॑व । वा॒व रथ॑न्तरम् । रथ॑न्तर॒मसौ॑ । रथ॑न्तरमि॒ति
रथ॑म् – तर॒म् । अ॒सौ बृ॑हत् । बृ॒हदा॒भ्याम् । आ॒भ्यामे॒व । ए॒व य॑न्ति ।
य॒न्त्यथो॑ ॥ अथो॑ अ॒नयोः॑ ॥ अथो॑ इत्यथो॑ ॥ अ॒नयो॑रे॒व । ए॒व प्र॑ति ।
प्र॑ति तिष्ठ॑न्ति । तिष्ठ॑न्त्ये॒ते । ए॒ते वै । ए॒ते इत्ये॒ते । वै य॑ज्ञस्य ।
य॑ज्ञस्याञ्ज॒साय॑नी । अ॒ञ्जसा॑यनी सु॒ती । अ॒ञ्जसा॑यनी
इत्यञ्ज॒सा-अ॑यनी । सु॒ती ता॑भ्याम् । सु॒ती इति॑ सु॒ती । ता॑भ्यामे॒व ।
ए॒व सु॑वर्गम् । सु॒वर्गम् लो॒कम् । सु॒वर्गमि॑ति सु॒वः – ग॑म् । लो॒कम्
य॑न्ति । य॒न्ति प॑राञ्चः ॥ प॑राञ्चो॒ वै । वा ए॒ते । ए॒ते सु॑वर्गम् ।
सु॒वर्गम् लो॒कम् । सु॒वर्गमि॑ति सु॒वः – ग॑म् । लो॒कम॑भ्यारो॒हन्ति॑ ।
अ॒भ्यारो॑हन्ति॒ ये । अ॒भ्यारो॑हन्तीत्य॒भि – आ॑रो॒हन्ति॑ । ये प॑राचः ।
प॑राचः त्र्य॒हान् । त्र्य॒हानु॑प॒यन्ति॑ । त्र्य॒हानि॑ति त्रि – अ॒हान् । उ॒प॒यन्ति॑
प्र॒त्यङ्ङ् । उ॒प॒यन्ती॑त्यु॒प – य॑न्ति । प्र॒त्यङ् त्र्य॒हः । त्र्य॒हो भ॑वति ।
त्र॒ह इति॑ त्रि – अ॒हः । भ॑वति प्र॒त्यव॑रूढ्यै । प्र॒त्यव॑रूढ्या अथो॑ ॥
प्र॒त्यव॑रूढ्या इति॑ प्र॒ति – अ॒व॑रूढ्यै । अथो॑ प्र॒तिष्ठि॑त्यै ।
अथो॑ इत्यथो॑ ॥ प्र॒तिष्ठि॑त्या उ॒भयोः॑ ॥ प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑ प्र॒ति – स्थि॑त्यै ।

सप्तम काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

उ॒भयो॑र् लो॒कयोः॑ । लो॒कयो॑र् ऋ॒द्ध्वा । ऋ॒द्ध्वोत् ।
उत् ति॑ष्ठन्ति । ति॒ष्ठन्ति॑ द्वा॒त्रिं॑शत् । द्वा॒त्रिं॑शदे॒ताः । ए॒तास्ता॑साम् ।
ता॒साम्ँयाः॑ । यास्त्रि॑ंशत् । त्रि॑ंशत् त्रि॑ंशदक्षरा ( ) । त्रि॑ंशदक्षरा
वि॒राट् । त्रि॑ंशदक्षरेति त्रि॑ंशत् - अ॒क्षरा॑ । वि॒राडन्न॑म् । वि॒राडिति॑
वि - राट् । अन्न॑म्ँवि॒राट् । वि॒राड् वि॒राजा॑ । वि॒राडिति॑ वि - राट् ।
वि॒राजै॒व । वि॒राजे॑ति वि - राजा॑ । ए॒वाऽन्ना॑द्यम् । अ॒न्नाद्य॑मव ।
अ॒न्नाद्य॑मित्यन्न - अद्य॑म् । अव॑ रुन्धते । रुन्ध॑ते ये । ये द्वे ।
ये इति॑ ये । द्वे अ॒होरा॑त्रे । द्वे इति॑ द्वे । अ॒होरा॑त्रे ए॒व । अ॒होरा॑त्रे
इत्य॑हः - रा॒त्रे । ए॒व ते । ते उ॒भाभ्या॑म् । ते इति॑ ते । उ॒भाभ्या॑ं
रू॒पाभ्या॑म् । रू॒पाभ्या॑ं सु॒वर्ग॑म् । सु॒वर्ग॑म्ँलो॒कम् । सु॒वर्ग॑मिति॑
सुवः॑ - गम् । लो॒कम्ँय॑न्ति । य॒न्त्यति॑रात्रौ । अ॒तिरा॑त्राव॒भितः॑ ।
अ॒तिरा॑त्रावित्यति - रा॒त्रौ । अ॒भितो॑ भवतः । भव॑तः परि॒गृही॑त्यै ।
परि॒गृही॑त्या इति॑ परि - गृ॒हीत्यै॑ ॥ 17 (72/97)

(गच्छन्ति - यन्ति - त्रिंशदक्षरा - द्वाविंशतिश्च) (A4)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

TS 7.4.5.1 - Kramam

द्वे वाव । द्वे इति द्वे । वाव देवसत्रे । देवसत्रे द्वादशाहः ।
देवसत्रे इति देव - सत्रे । द्वादशाहश्च । द्वादशाह इति
द्वादश - अहः । चैव । एव त्रयस्त्रिंशदहः । त्रयस्त्रिंशदहश्च ।
त्रयस्त्रिंशदह इति त्रयस्त्रिंशत् - अहः । च ये । य एवम् ।
एवम् विद्वांसः । विद्वांसस्त्रयस्त्रिंशदहम् ।
त्रयस्त्रिंशदहमासते । त्रयस्त्रिंशदहमिति त्रयस्त्रिंशत् - अहम् ।
आसते साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स-अक्षात् । एव देवताः ।
देवता अभ्यारोहन्ति । अभ्यारोहन्ति यथा ।
अभ्यारोहन्तीत्यभि-आरोहन्ति । यथा खलु । खलु वै । वै श्रेयान् ।
श्रेयानभ्यारूढः । अभ्यारूढः कामयते । अभ्यारूढ
इत्यभि - आरूढः । कामयते तथा । तथा करोति । करोति यदि ।
यद्यवविद्ध्यति । अवविद्ध्यति पापीयान् ।
अवविद्ध्यतीत्यव - विद्ध्यति । पापीयान् भवति । भवति यदि ।
यदि न । नावविद्ध्यति । अवविद्ध्यति सदृङ् ।
अवविद्ध्यतीत्यव - विद्ध्यति । सदृङ् ये । सदृङ्गिति स - दृङ् ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

य ए॒वम् । ए॒वम् वि॒द्वा॒ऽसः॑ । वि॒द्वा॒ऽस॒स्त्रय॑स्त्रि॒ऽश॒द॒हम् ।
त्रय॑स्त्रि॒ऽश॒द॒ह॒मा॒स॒ते । त्रय॑स्त्रि॒ऽश॒द॒ह॒मि॒ति त्रय॑स्त्रि॒ऽश॒त्-अ॒हम् ।
आ॒स॒ते वि॑ । वि॒ पा॒प्म॒ना॑ ॥ पा॒प्म॒ना॒ भ्रा॒तृ॒व्ये॒ण । भ्रा॒तृ॒व्ये॒णा॑ ।
आ॒ वर्त॑न्ते । वर्त॑न्तेऽह॒र्भा॒ज॑ । अ॒ह॒र्भा॒जो॒ वै । अ॒ह॒र्भा॒ज॑
इ॒त्य॒हः - भा॒जः॑ । वा ए॒ताः॑ । ए॒ता दे॒वाः॑ । दे॒वा अ॒ग्रौ॑ ॥ अ॒ग्र आ॑ ।
आ॒ऽह॒र॒न् । अ॒ह॒र॒न्नाहः॑ । 18 (50/63)

TS 7.4.5.2 - Kramam

अ॒ह॒रे॒कः॑ । ए॒कोऽ॒भ॒ज॒त॑ । अ॒भ॒ज॒ता॒हः॑ । आ॒ह॒रे॒कः॑ । ए॒क॒स्ता॒भिः॑ ।
ता॒भिर् वै॑ । वै॒ ते॑ । ते प्र॒बा॒हुक् । प्र॒बा॒हु॒गा॒ध॒र्नु॒वन् । प्र॒बा॒हु॒गि॒ति
प्र - बा॒हुक् । आ॒ध॒र्नु॒वन्॒ ये॑ । य ए॒वम् । ए॒वम् वि॒द्वा॒ऽसः॑ ।
वि॒द्वा॒ऽस॒स्त्रय॑स्त्रि॒ऽश॒द॒हम् । त्रय॑स्त्रि॒ऽश॒द॒ह॒मा॒स॒ते ।
त्रय॑स्त्रि॒ऽश॒द॒ह॒मि॒ति त्रय॑स्त्रि॒ऽश॒त् - अ॒हम् । आ॒स॒ते॒ सर्वे॑ ॥
सर्वे॑ ए॒व । ए॒व प्र॒बा॒हुक् । प्र॒बा॒हु॒गृ॒ध्नु॒वन्ति॑ । प्र॒बा॒हु॒गि॒ति
प्र - बा॒हुक् । ऋ॒ध्नु॒वन्ति॑ सर्वे॑ ॥ सर्वे॑ ग्रा॒म॒णी॒यम् । ग्रा॒म॒णी॒यम् प्र॑ ।
ग्रा॒म॒णी॒य॒मि॒ति ग्रा॒म - नी॒यम् । प्रा॒प्नु॒वन्ति॑ । आ॒प्नु॒वन्ति॑ प॒ञ्चा॒हाः॑ ।
प॒ञ्चा॒हा॒ भव॑न्ति । प॒ञ्चा॒हा इति॑ पञ्च - अ॒हाः॑ । भव॑न्ति पञ्च ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

पञ्च॑ वै । वा ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तवः॑ सम्॑व॒त्सरः॑ । सम्॑व॒त्सर॑ ऋ॒तुषु॑ ।
सम्॑व॒त्सर॑ इति॑ सम् - व॒त्सरः॑ । ऋ॒तुष्वे॒व । ए॒व सम्॑व॒त्सरे॑ ।
सम्॑व॒त्सरे॑ प्रति॑ । सम्॑व॒त्सर॑ इति॑ सम् - व॒त्सरे॑ । प्रति॑ तिष्ठ॑न्ति ।
तिष्ठ॑न्त्यथो॑ । अथो॑ पञ्चा॒क्षरा॑ । अथो॑ इत्यथो॑ । पञ्चा॒क्षरा॑ प॒ङ्क्तिः॑ ।
पञ्चा॒क्षरे॒ति पञ्च॑ - अ॒क्षरा॑ । प॒ङ्क्तिः॑ पाङ्क्तः॑ । पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञः ।
य॒ज्ञो य॒ज्ञम् । य॒ज्ञमे॒व । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धते॑ । रु॒न्धते॑ त्रीणि॑ ।
त्री॒ण्याश्चि॒नानि॑ । आ॒श्चि॒नानि॑ भ॒वन्ति॑ । भ॒वन्ति॑ त्रयः॑ । त्रय॑ इ॒मे ।
इ॒मे लो॒काः । लो॒का ए॒षु । ए॒ष्वे॒व । 19 (50/59)

TS 7.4.5.3 - Kramam

ए॒व लो॒केषु॑ । लो॒केषु॑ प्रति॑ । प्रति॑ तिष्ठ॑न्ति । तिष्ठ॑न्त्यथो॑ । अथो॑
त्रीणि॑ । अथो॑ इत्यथो॑ । त्रीणि॑ वै । वै य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्ये॑न्द्रि॒याणि॑ ।
इन्द्रि॒याणि॑ तानि॑ । तान्ये॒व । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धते॑ । रु॒न्धते॑ वि॒श्वजि॒त् ।
वि॒श्वजि॒द् भ॒वति॑ । वि॒श्वजि॒दिति॑ वि॒श्व - जि॒त् । भ॒वत्य॑न्नाद्यस्य॑ ।
अ॒न्नाद्य॑स्या॒वरु॑द्ध्यै । अ॒न्नाद्य॑स्येत्य॒न्न - अद्य॑स्य । अ॒वरु॑द्ध्यै॒ सर्व॑पृष्ठः ।
अ॒वरु॑ध्या॒ इत्य॑व - रु॒द्ध्यै॑ । सर्व॑पृष्ठो भ॒वति॑ । सर्व॑पृष्ठ॒ इति॑
सर्व॑ - पृ॒ष्ठः । भ॒वति॑ सर्व॑स्य । सर्व॑स्याभि॒जित्यै॑ ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

अभिजित्यै वाक् । अभिजित्या इत्यभि – जित्यै । वाग् वै ।
 वै द्वादशाहः । द्वादशाहो यत् । द्वादशाह इति द्वादश – अहः ।
 यत् पुरस्तात् । पुरस्ताद् द्वादशाहम् । द्वादशाहमुपेयुः । द्वादशाहमिति
 द्वादश – अहम् । उपेयुरनाप्ताम् । उपेयुरित्युप – इयुः । अनाप्ताम्
 वाचम् । वाचमुप । उपेयुः । इयुरुपदासुका । उपदासुकैषाम् ।
 उपदासुकेत्युप – दासुका । एषाम् वाक् । वाक् स्यात् ।
 स्यादुपरिष्ठात् । उपरिष्ठाद् द्वादशाहम् । द्वादशाहमुप । द्वादशाहमिति
 द्वादश-अहम् । उप यन्ति । यन्त्याप्ताम् । आप्तामेव । एव वाचम् ।
 वाचमुप । उप यन्ति । यन्ति तस्मात् । तस्मादुपरिष्ठात् । उपरिष्ठाद्
 वाचा । वाचा वदामः । वदामोऽवान्तरम् । अवान्तरम् वै ।
 अवान्तरमित्यव – अन्तरम् । 20 (50/62)

TS 7.4.5.4 - Kramam

वै दशरात्रेण । दशरात्रेण प्रजापतिः । दशरात्रेणेति दश – रात्रेण ।
 प्रजापतिः प्रजाः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजा असृजत ।
 प्रजा इति प्र – जाः । असृजत यत् । यद् दशरात्रः । दशरात्रो
 भवति । दशरात्र इति दश – रात्रः । भवति प्रजाः । प्रजा एव ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

प्र॒जा इति॑ प्र-जाः । ए॒व तत् । तद् यज॑मानाः । यज॑मानाः सृज॑न्ते ।
 सृज॑न्त ए॒ताम् । ए॒तां ह॑ । ह॒ वै । वा उ॑दङ्कः । उ॒दङ्कः
 शौ॒ल्बा॒यनः॑ । शौ॒ल्बा॒यनः॑ स॒त्रस्य॑ । स॒त्रस्य॑द्धिम् । ऋद्धि॑मुवाच ।
 उवाच॑ यत् । यद् द॑शरा॒त्रः । द॒शरा॒त्रो यत् । द॒शरा॒त्र इति॑
 द॑श - रा॒त्रः । यद् द॑शरा॒त्रः । द॒शरा॒त्रो भवति॑ । द॒शरा॒त्र इति॑
 द॑श - रा॒त्रः । भवति॑ स॒त्रस्य॑ । स॒त्रस्य॑र्ध्यै॑ । ऋद्ध्य॑ अथो॑ ।
 अथो॑ यत् । अथो॑ इत्यथो॑ । यदे॒व । ए॒व पूर्वे॑षु । पूर्वे॑ष्वह॒स्सु ।
 अह॒स्सु विलो॑म । अह॒स्स्वि॒त्यहः॑ - सु॒ । विलो॑म क्रि॒यते॑ ।
 विलो॑मेति॒ वि - लो॑म । क्रि॒यते॒ तस्य॑ । तस्यै॒व । ए॒वैषा॑ ।
 ए॒षा शान्तिः॑ । शान्ति॑र् द॒व्यनी॒काः । द॒व्यनी॒का वै । द॒व्यनी॒का
 इति॑ द्वि - अ॒नी॒काः । वा ए॒ताः । ए॒ता रा॒त्रयः॑ । रा॒त्रयो॑ यज॑मानाः ।
 यज॑माना विश्व॒जित् । विश्व॒जिथ् स॒ह । विश्व॒जिदि॑ति विश्व - जि॒त् ।
 सहा॑तिरा॒त्रेण॑ । अ॒तिरा॒त्रेण॑ पूर्वाः॑ । अ॒तिरा॒त्रेणे॑त्यति - रा॒त्रेण॑ । पूर्वाः॑
 षोड॑श । षोड॑श स॒ह ( ) । सहा॑तिरा॒त्रेण॑ । अ॒तिरा॒त्रेणो॑त्तराः ।
 अ॒तिरा॒त्रेणे॑त्यति - रा॒त्रेण॑ । उत्तराः॑ षोड॑श । उत्तरा॑ इत्युत् - तराः॑ ।

सप्तम काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

षोड॑श॒ ये । य॒ ए॒वम् । ए॒वम् वि॒द्वाँ॑सः । वि॒द्वाँ॑सस्त्रयस्त्रि॑शदहम् ।
त्रयस्त्रि॑शदहमासते । त्रयस्त्रि॑शदहमिति त्रयस्त्रि॑शत् - अ॒हम् ।
आस॑त आ । ऐ॒षाम् ॥ ए॒षाम् द॒व्यनी॒का । द॒व्यनी॒का प्र॒जाः ।
द॒व्यनी॒केति॑ द्वि - अ॒नीका । प्र॒जा जा॑यते । प्र॒जेति॑ प्र - जाः ।
जा॑यतेऽति॒रात्रौ॑ । अ॒ति॒रात्रा॑वभितः । अ॒ति॒रात्रा॑वित्यति - रा॒त्रौ ।
अ॒भितो॑ भवतः । भ॒वतः॑ परि॒गृही॑त्यै । परि॒गृही॑त्या इति॒
परि॑ - गृ॒ही॒त्यै ॥ 21 (67/86)

(अ॒हर- त्रे॒ष्व - वा॒न्तर॑ - षोड॑श॒ सह - स॒प्तद॑श॒ च) (A5)

TS 7.4.6.1 - Kramam

आ॒दि॒त्या अ॒काम॑यन्त । अ॒काम॑यन्त सु॒वर्ग॑म् । सु॒वर्ग॑म् लो॒कम् ।
सु॒वर्ग॑मिति॒ सुवः॑ - गम् । लो॒कमि॑याम । इ॒यामि॑ति । इति॒ ते ।
ते सु॒वर्ग॑म् । सु॒वर्ग॑म् लो॒कम् । सु॒वर्ग॑मिति॒ सुवः॑ - गम् ।
लो॒कम् न । न प्र । प्रा॒जा॒नन् । अ॒जा॒नन् न । न सु॒वर्ग॑म् । सु॒वर्ग॑म्
लो॒कम् । सु॒वर्ग॑मिति॒ सुवः॑ - गम् । लो॒कमा॑यन् । आ॒यन् ते ।
त ए॒तम् । ए॒तँ ष॑ट्त्रि॑शद॒रात्र॑म् । ष॑ट्त्रि॑शद॒रात्र॑मपश्यन् ।
ष॑ट्त्रि॑शद॒रात्र॑मिति॒ ष॑ट्त्रि॑शत् - रा॒त्रम् । अ॒प॒श्यन् तम् । तमा॑ ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

आ॒ऽह॒रन् । अ॒ह॒रन् ते॒न । ते॒ना॒ऽय॒जन्त । अ॒य॒जन्त॒ ततः॑ । ततो॒ वै ।
वै ते॑ । ते सु॒व॒र्गम् । सु॒व॒र्गम् लो॒कम् । सु॒व॒र्गमि॒ति सु॒वः - गम् ।
लो॒कम् प्र॑ । प्रा॒जा॒नन् । अ॒जा॒नन्थ् सु॒व॒र्गम् । सु॒व॒र्गम् लो॒कम् ।
सु॒व॒र्गमि॒ति सु॒वः - गम् । लो॒कमा॒यन् । आ॒यन्॒ ये । य ए॒वम् ।
ए॒वम् वि॒द्वा॒ऽसः॑ । वि॒द्वा॒ऽसः॑ ष॒ट्त्रि॒ंशद् रा॒त्रम् ।
ष॒ट्त्रि॒ंशद् रा॒त्रमा॒सते॑ । ष॒ट्त्रि॒ंशद् रा॒त्रमि॒ति ष॒ट्त्रि॒ंशत् - रा॒त्रम् ।
आ॒सते॑ सु॒व॒र्गम् । सु॒व॒र्गमे॒व । सु॒व॒र्गमि॒ति सु॒वः - गम् ।
ए॒व लो॒कम् । लो॒कम् प्र॑ । प्र॒ जा॒नन्ति॑ । जा॒नन्ति॑ सु॒व॒र्गम् ।
सु॒व॒र्गम् लो॒कम् । सु॒व॒र्गमि॒ति सु॒वः - गम् । लो॒कम् य॑न्ति ।
यन्ति॑ ज्यो॒तिः । ज्यो॒तिर॒तिरा॒त्रः । अ॒तिरा॒त्रो भ॑वति ।
अ॒तिरा॒त्र इ॒त्यति॑ - रा॒त्रः । 22 (50/60)

TS 7.4.6.2 - Kramam

भव॒ति॒ ज्यो॒तिः॑ । ज्यो॒तिरे॒व॑ ॥ ए॒व पु॒रस्ता॑त् ॥ पु॒रस्ता॑द् द॒धते॑ ।
द॒धते॑ सु॒व॒र्गस्य॑ । सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॑ । सु॒व॒र्गस्ये॒ति सु॒वः - गस्य॑ ।
लो॒कस्या॑नु॒ख्यात्यै॑ । अनु॒ख्यात्यै॑ ष॒डहाः॑ । अनु॒ख्यात्या॑
इ॒त्यनु॑ - ख्या॒त्यै॑ । ष॒डहा॑ भ॒वन्ति॑ । ष॒डहा॑ इति॑ षट् - अ॒हाः॑ ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

भवन्ति षट् । षड् वै । वा ऋतवः । ऋतव ऋतुषु । ऋतुष्वेव । एव
 प्रति । प्रति तिष्ठन्ति । तिष्ठन्ति चत्वारः । चत्वारो भवन्ति । भवन्ति
 चतस्रः । चतस्रो दिशः । दिशो दिक्षु । दिक्ष्वेव । एव प्रति । प्रति
 तिष्ठन्ति । तिष्ठन्त्यसत्रम् । असत्रम् वै । वा एतत् । एतद् यत् ।
 यदछन्दोमम् । अछन्दोमम् यत् । अछन्दोमित्यछन्दः – मम् ।
 यच् छन्दोमाः । छन्दोमा भवन्ति । छन्दोमा इति छन्दः – माः ।
 भवन्ति तेन । तेन सत्रम् । सत्रम् देवताः । देवता एव । एव पृष्ठैः ।
 पृष्ठैरव । अव रुन्धते । रुन्धते पशून् । पशून् छन्दोमैः ।
 छन्दोमैरोजः । छन्दोमैरिति छन्दः – मैः । ओजो वै । वै वीर्यम् ।
 वीर्यम् पृष्ठानि । पृष्ठानि पशवः । पशवश्छन्दोमाः । छन्दोमा ओजसि ।
 छन्दोमा इति छन्दः – माः । ओजस्येव ( ) । एव वीर्ये । 23 (50/57)

TS 7.4.6.3 - Kramam

वीर्ये पशुषु । पशुषु प्रति । प्रति तिष्ठन्ति । तिष्ठन्ति षट्त्रिंशद्द्रात्रः ।
 षट्त्रिंशद्द्रात्रो भवति । षट्त्रिंशद्द्रात्र इति षट्त्रिंशत् – रात्रः ।
 भवति षट्त्रिंशदक्षरा । षट्त्रिंशदक्षरा बृहती । षट्त्रिंशदक्षरेति
 षट्त्रिंशत् – अक्षरा । बृहती बार्हताः । बार्हताः पशवः ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

प॒श॒वो॑ बृ॒ह॒त्या । बृ॒ह॒त्यै॑व । ए॒व प॒शून् । प॒शून्॑व । अ॒व रु॒न्ध॒ते ।
रु॒न्ध॒ते बृ॒ह॒ती । बृ॒ह॒ती छ॒न्द॒साम् । छ॒न्द॒सा॒ञ्च॑ स्वा॒रा॒ज्य॒म् ।
स्वा॒रा॒ज्य॒मा॒श्नु॒त । स्वा॒रा॒ज्य॒मि॒ति स्व-रा॒ज्य॒म् । आ॒श्नु॒ता॒ऽश्नु॒वते॑ ॥
अ॒श्नु॒वते॑ स्वा॒रा॒ज्य॒म् । स्वा॒रा॒ज्य॒म् यै॑ । स्वा॒रा॒ज्य॒मि॒ति
स्व - रा॒ज्य॒म् । य ए॒वम् । ए॒वम् वि॒द्वा॒ञ्च॑सः । वि॒द्वा॒ञ्च॑सः
षट्त्रि॒ंशद्द्रा॒त्रम् । षट्त्रि॒ंशद्द्रा॒त्रमा॑सते । षट्त्रि॒ंशद्द्रा॒त्रमि॑ति
षट्त्रि॒ंशत् - रा॒त्रम् । आ॑सते सु॒वर्ग॒म् । सु॒वर्ग॒मे॒व । सु॒वर्ग॒मि॑ति
सु॒वः - ग॒म् । ए॒व लो॒कम् । लो॒कम् य॑न्ति । य॒न्त्यति॑रा॒त्रौ ।
अति॑रा॒त्राव॒भितः॑ । अति॑रा॒त्रावि॒त्यति॑ - रा॒त्रौ । अ॒भितो॑ भ॒वतः॑ ।
भ॒वतः॑ सु॒वर्ग॒स्य । सु॒वर्ग॒स्य लो॒कस्य॑ । सु॒वर्ग॒स्येति॑ सु॒वः - ग॒स्य॑ ।
लो॒कस्य॑ परि॒गृही॑त्यै । परि॒गृही॑त्या इति॒ परि - गृ॑ही॒त्यै ॥ 24

(36/44) (अति॑रा॒त्र - ओज॑स्ये॒व - षट्त्रि॑ंशच्च) (A6)

TS 7.4.7.1 - Kramam

वसि॑ष्ठो ह॒तपु॒त्रः । ह॒तपु॒त्रोऽका॑मयत । ह॒तपु॒त्र इति॑ ह॒त - पु॒त्रः ।
अ॒का॒म॒य॒त वि॒न्दे॒य । वि॒न्दे॒य प्र॒जाम् । प्र॒जाम॑भि । प्र॒जामि॑ति
प्र - जा॒म् । अ॒भि सौ॑दा॒सान् । सौ॑दा॒सान् भ॒वे॒यम् । भ॒वे॒यमि॑ति ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

इति सः । स एतम् । एतमेकस्मान्नपञ्चाशम् ।

एकस्मान्नपञ्चाशमपश्यत् ।

एकस्मान्नपञ्चाशमित्येकस्मात् – नपञ्चाशम् । अपश्यत् तम् ।

तमा । आऽहरत् । अहरत् तेन । तेनायजत । अयजत ततः ।

ततो वै । वै सः । सोऽविन्दत । अविन्दत प्रजाम् । प्रजामभि ।

प्रजामिति प्र – जाम् । अभि सौदासान् । सौदासानभवत् । अभवद्

ये । य एवम् । एवम् विद्वाँसः । विद्वाँस एकस्मान्नपञ्चाशम् ।

एकस्मान्नपञ्चाशमासते ।

एकस्मान्नपञ्चाशमित्येकस्मात् – नपञ्चाशम् । आसते विन्दन्ते ॥

विन्दन्ते प्रजाम् । प्रजामभि । प्रजामिति प्र – जाम् । अभि

भ्रातृव्यान् । भ्रातृव्यान् भवन्ति । भवन्ति त्रयः । त्रयस्त्रिवृतः ।

त्रिवृतोऽग्निष्टोमाः । त्रिवृत इति त्रि – वृतः । अग्निष्टोमा भवन्ति ।

अग्निष्टोमा इत्यग्नि – स्तोमाः । भवन्ति वज्रस्य । वज्रस्यैव ।

एव मुखम् । मुखं सम् । स७ श्यन्ति । श्यन्ति दश ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

द॒श॒ पञ्च॒द॒शाः॑ । पञ्च॒द॒शा॒ भ॒व॒न्ति॑ । पञ्च॒द॒शा॒ इति॑
पञ्च॒ - द॒शाः॑ । भ॒व॒न्ति॑ पञ्च॒द॒शः॑ । पञ्च॒द॒शो॑ व॒ज्रः॑ ।
पञ्च॒द॒श॒ इति॑ पञ्च॒ - द॒शः॑ । व॒ज्रो॑ व॒ज्र॒म् ॥ 25 (50/60)

TS 7.4.7.2 - Kramam

व॒ज्र॒मे॒व । ए॒व॒ भ्रा॒तृ॒व्ये॒भ्यः॑ । भ्रा॒तृ॒व्ये॒भ्यः॑ प्र॒ । प्र॒ ह॒र॒न्ति॑ । ह॒र॒न्ति॑
षो॒ड॒शि॒म॒त् । षो॒ड॒शि॒म॒द् द॒श॒म॒म् । षो॒ड॒शि॒म॒दि॒ति॑ षो॒ड॒शि॒ - म॒त् ।
द॒श॒म॒म॒हः॑ । अ॒ह॒र् भ॒व॒ति॑ । भ॒व॒ति॑ व॒ज्रे॑ । व॒ज्र॒ ए॒व । ए॒व॒ वी॒र्य॑म् ।
वी॒र्य॑म् द॒ध॒ति॑ । द॒ध॒ति॑ द्वा॒द॒श॑ । द्वा॒द॒श॑ स॒प्त॒द॒शाः॑ । स॒प्त॒द॒शा॑
भ॒व॒न्ति॑ । स॒प्त॒द॒शा॒ इति॑ स॒प्त॒ - द॒शाः॑ । भ॒व॒न्त्य॒न्ना॒द्य॒स्य॑ ।
अ॒न्ना॒द्य॒स्या॒व॒रु॒द्ध्यै॑ । अ॒न्ना॒द्य॒स्ये॒त्य॒न्न॒-अ॒द्य॒स्य॑ । अ॒व॒रु॒द्ध्य॒ अथो॑ ।
अ॒व॒रु॒द्ध्य॒ इत्य॑व - रु॒द्ध्यै॑ । अथो॑ प्र॒ । अथो॑ इत्य॒थो॑ । प्रै॒व ।
ए॒व॒ तैः॑ । तैर् जा॒य॒न्ते॑ । जा॒य॒न्ते॑ पृ॒ष्ठ्यः॑ । पृ॒ष्ठ्यः॑ ष॒ड॒हः॑ । ष॒ड॒हो॑
भ॒व॒ति॑ । ष॒ड॒ह॒ इति॑ षट्-अ॒हः॑ । भ॒व॒ति॑ षट् । षड् वै । वा ऋ॒त॒वः॑ ।
ऋ॒त॒वः॑ षट् । षट् पृ॒ष्ठानि॑ । पृ॒ष्ठानि॑ पृ॒ष्ठैः॑ । पृ॒ष्ठैरे॒व । ए॒व॒र्तून् ।
ऋ॒तून्॒न्वा॒रो॒ह॒न्ति॑ । अ॒न्वा॒रो॒ह॒न्त्यृ॒तु॒भिः॑ ।
अ॒न्वा॒रो॒ह॒न्ती॒त्य॒नु॒ - आ॒रो॒ह॒न्ति॑ । ऋ॒तु॒भिः॑ स॒म्॒व॒त्स॒र॒म् ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

ऋ॒तुभि॒रित्यृ॒तु – भिः॑ । स॒म्॒व॒थ्स॒रम्॑ ते । स॒म्॒व॒थ्स॒रमि॑ति
स॒म् – व॒थ्स॒रम् । ते स॒म्॒व॒थ्स॒रे । स॒म्॒व॒थ्स॒र ए॒व । स॒म्॒व॒थ्स॒र
इति॑ स॒म् – व॒थ्स॒रे । ए॒व प्र॑ति । प्र॑ति तिष्ठन्ति । तिष्ठन्ति॑ द्वा॒दश॑ ।
द्वा॒दशै॑कवि॒ंशाः । ए॒कवि॒ंशा भ॑वन्ति । ए॒कवि॒ंशा
इत्ये॑क – वि॒ंशाः । भ॒वन्ति॑ प्र॑तिष्ठित्यै । प्र॑तिष्ठित्या॒ अथो॑ ॥
प्र॑तिष्ठित्या॒ इति॑ प्र॑ति – स्थि॒त्यै ॥ अथो॑ रुच॒म् । अथो॑ इत्यथो॑ ॥
रुच॑मे॒व । ए॒वात्म॑न् । आ॒त्मन् द॑धते । 26 (50/63)

TS 7.4.7.3 - Kramam

द॒धते॑ ब॒हवः॑ । ब॒हवः॑ षोड॒शिनः॑ । षोड॒शिनो॑ भ॒वन्ति॑ । भ॒वन्ति॑
वि॒जित्यै॑ । वि॒जित्यै॑ षट् । वि॒जित्या॒ इति॑ वि – जि॒त्यै ॥ षडा॑श्चि॒नानि॑ ।
आ॒श्चि॒नानि॑ भ॒वन्ति॑ । भ॒वन्ति॑ षट् । षड् वै । वा ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तव॑
ऋ॒तुषु॑ । ऋ॒तुष्वे॒व । ए॒व प्र॑ति । प्र॑ति तिष्ठन्ति । तिष्ठन्त्यु॒नाति॑रि॒क्ताः ।
ऊ॒नाति॑रि॒क्ता वै । ऊ॒नाति॑रि॒क्ता इत्यु॒न – अ॒तिरि॑क्ताः । वा ए॒ताः ।
ए॒ता रा॒त्रयः॑ । रा॒त्रय॑ ऊ॒नाः । ऊ॒नास्त॑त् । तद् यत् । यदे॑क॒स्यै॑ ।
ए॒क॒स्यै॑ न । न प॒ञ्चा॒शत् । प॒ञ्चा॒शद॑तिरि॒क्ताः । अ॒तिरि॑क्तास्त॑त् ।
अ॒तिरि॑क्ता इत्यति – रि॒क्ताः । तद् यत् । यद् भू॑यसीः ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

भू॒यसी॑र॒ष्टाच॑त्वारि॒ंशतः॑ । अ॒ष्टाच॑त्वारि॒ंशत॑ ऊ॒नात् ।
 अ॒ष्टाच॑त्वारि॒ंशत॑ इत्य॒ष्टा - च॒त्वारि॑ंशतः॑ । ऊ॒नाच् च॑ । च॒ खलु॑ ।
 खलु॑ वै । वा अति॑रिक्तात् । अति॑रिक्ताच् च ।
 अति॑रिक्तादित्यति॑ - रिक्तात् । च॒ प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिः प्र ।
 प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा - प॑तिः । प्राजा॑यत । अजा॑यत ये ।
 ये प्र॒जाका॑माः । प्र॒जाका॑माः प॒शुका॑माः । प्र॒जाका॑मा इति॑
 प्र॒जा - का॑माः । प॒शुका॑माः स्युः । प॒शुका॑मा इति॑ प॒शु - का॑माः ।
 स्यु॑स्ते । त ए॒ताः । ए॒ता आ॑सीरन् । आ॒सीरन् प्र॑ । प्रै॒व । ए॒व
 जा॑यन्ते । जा॒यन्ते प्र॒जया॑ ( ) । प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ । प्र॒जये॑ति प्र-जया॑ ॥
 प॒शुभिर् वैरा॑जः । प॒शुभि॑रिति॑ प॒शु - भिः॑ । वैरा॑जो वै । वा ए॒षः ।
 ए॒ष य॒ज्ञः । य॒ज्ञो यत् । यदे॑कस्मान्नपञ्चा॒शः । ए॒कस्मा॑न्नपञ्चा॒शो
 ये । ए॒कस्मा॑न्नपञ्चा॒श इत्ये॑कस्मात् - नपञ्चा॒शः । य ए॒वम् ।
 ए॒वम् वि॒द्वाँसः॑ । वि॒द्वाँस॑ एकस्मान्नपञ्चा॒शम् ।
 ए॒कस्मा॑न्नपञ्चा॒शमा॑सते ।
 ए॒कस्मा॑न्नपञ्चा॒शमित्ये॑कस्मात् - नपञ्चा॒शम् । आ॑सते वि॒राज॑म् ॥

सप्तम काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

विराज॑मेव । विराज॑मिति॑ वि - राज॑म् । ए॒व ग॑च्छन्ति ।
ग॒च्छन्त्य॑न्नादाः । अ॒न्नादा॑ भवन्ति । अ॒न्नादा॑ इत्य॑न्न - अ॒दाः ।
भव॑न्त्यतिरात्रौ । अतिरात्रा॑वभितः । अतिरात्रा॑वित्यति - रात्रौ ।
अ॒भितो॑ भवतः । भवतो॑ऽन्नाद्यस्य । अ॒न्नाद्यस्य॑ परिगृहीत्यै ।
अ॒न्नाद्यस्ये॑त्यन्न - अद्यस्य । परिगृहीत्या॑ इति॑ परि - गृहीत्यै ॥ 27

(72/88) (वज्र॑ - आ॒त्मन् - प्र॒जया॑ - द्वाविंशतिश्च) (A7)

TS 7.4.8.1 - Kramam

स॒म् व॑त्सराय दीक्षिष्यमाणाः । स॒म् व॑त्सरायेति॑ सम् - व॒त्सराय॑ ।
दीक्षिष्य॑माणा एकाष्टकायाम् । ए॒काष्ट॑कायाम् दीक्षेरन् ।
ए॒काष्ट॑कायामित्येक - अ॒ष्टका॑याम् । दीक्षेर॑न्नेषा । ए॒षा वै ।
वै स॒म् व॑त्सरस्य । स॒म् व॑त्सरस्य पत्नी । स॒म् व॑त्सरस्येति॑
स॒म् - व॑त्सरस्य । पत्नी॑ यत् । यदे॑काष्टका । ए॒काष्ट॑कैतस्याम् ।
ए॒काष्ट॑कैत्येक - अ॒ष्टका॑ । ए॒तस्या॑म् वै । वा ए॒षः । ए॒ष ए॒ताम् ।
ए॒ताञ् रात्रि॑म् । रात्रि॑म् वसति । व॒सति॑ साक्षात् । सा॒क्षादे॒व ।
सा॒क्षादिति॑ स - अ॒क्षात् । ए॒व स॒म् व॑त्सरम् । स॒म् व॑त्सरमारभ्य॑ ।
स॒म् व॑त्सरमिति॑ सम् - व॒त्सरम् । आ॒रभ्य॑ दीक्षन्ते ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

आ॒र॒भ्ये॒त्या॑ – र॒भ्य॑ । दी॒क्ष॒न्त॑ आ॒र्त॒म् ॥ आ॒र्त॒म् वै॑ । वा ए॒ते । ए॒ते
 स॒म् व॑थ्स॒रस्य॑ । स॒म् व॑थ्स॒रस्य॑भि॒ । स॒म् व॑थ्स॒रस्ये॑ति
 स॒म् – व॑थ्स॒रस्य॑ । अ॒भि दी॑क्ष॒न्ते ॥ दी॒क्ष॒न्ते॑ ये । य ए॒का॒ष्ट॒का॒या॒म् ॥
 ए॒का॒ष्ट॒का॒या॒म् दी॑क्ष॒न्ते । ए॒का॒ष्ट॒का॒या॒मित्ये॑क – अ॒ष्ट॒का॒या॒म् ॥
 दी॒क्ष॒न्तेऽन्त॑ना॒मानौ॑ । अ॒न्त॑ना॒माना॒वृ॒तू । अ॒न्त॑ना॒माना॒वित्य॑न्त – ना॒मानौ॑ ।
 ऋ॒तू भ॑वतः । ऋ॒तू इ॒त्यृ॒तू । भ॒वतो॑ व्य॒स्त॒म् । व्य॒स्त॒म् वै॑ ।
 व्य॒स्त॒मि॒ति वि॑ – अ॒स्त॒म् । वा ए॒ते । ए॒ते स॒म् व॑थ्स॒रस्य॑ ।
 स॒म् व॑थ्स॒रस्य॑भि॒ । स॒म् व॑थ्स॒रस्ये॑ति स॒म् – व॑थ्स॒रस्य॑ । अ॒भि
 दी॑क्ष॒न्ते ॥ दी॒क्ष॒न्ते॑ ये । य ए॒का॒ष्ट॒का॒या॒म् ॥ ए॒का॒ष्ट॒का॒या॒म् दी॑क्ष॒न्ते ।
 ए॒का॒ष्ट॒का॒या॒मित्ये॑क – अ॒ष्ट॒का॒या॒म् ॥ दी॒क्ष॒न्तेऽन्त॑ना॒मानौ॑ ।
 अ॒न्त॑ना॒माना॒वृ॒तू । अ॒न्त॑ना॒माना॒वित्य॑न्त – ना॒मानौ॑ । ऋ॒तू भ॑वतः ।
 ऋ॒तू इ॒त्यृ॒तू । भ॒वतः॑ फ॒ल्गु॒नी॒पूर्णा॑मा॒से ॥ फ॒ल्गु॒नी॒पूर्णा॑मा॒से दी॑क्षे॒रन् ॥
 फ॒ल्गु॒नी॒पूर्णा॑मा॒स इति॑ फ॒ल्गु॒नी – पूर्णा॑मा॒से ॥ दी॑क्षे॒रन् मुख॑म् ॥
 मुख॑म् वै॑ । वा ए॒तत् । ए॒तथ् स॒म् व॑थ्स॒रस्य॑ । 28 (50/67)

सप्तम काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

TS 7.4.8.2 - Kramam

स॒म्॒व॒थ्स॒रस्य॑ यत् । स॒म्॒व॒थ्स॒रस्येति॑ सम् - व॒थ्स॒रस्य॑ । यत्
फ॒ल्गु॒नी॒पूर्णा॒मासः॑ । फ॒ल्गु॒नी॒पूर्णा॒मासो॑ मुख॒तः॑ । फ॒ल्गु॒नी॒पूर्णा॒मास॑ इति॑
फ॒ल्गु॒नी - पूर्णा॒मासः॑ । मुख॒त ए॒व । ए॒व स॒म्॒व॒थ्स॒रम् ।
स॒म्॒व॒थ्स॒रमा॒रभ्य॑ । स॒म्॒व॒थ्स॒रमि॑ति सम् - व॒थ्स॒रम् । आ॒रभ्य॑
दीक्ष॑न्ते । आ॒रभ्ये॒त्या॑ - रभ्य॑ । दीक्ष॑न्ते तस्य॑ । तस्यै॒का॑ । ए॒कै॒व ।
ए॒व नि॒र्या॑ । नि॒र्या॑ यत् । नि॒र्येति॑ निः - या॑ । यथ् साम्मे॒ध्ये॑ ।
साम्मे॒ध्ये॑ वि॒षू॒वान् । साम्मे॒ध्य॑ इति॑ साम् - मे॒ध्ये॑ । वि॒षू॒वान्थ्
सम्प॑द्यते । वि॒षू॒वानि॑ति वि॒षु - वान् । सम्प॑द्यते चि॒त्रा॒पूर्णा॒मासे॑ ।
सम्प॑द्यत इति॑ सम् - प॑द्यते । चि॒त्रा॒पूर्णा॒मासे॑ दीक्षे॒रन् ।
चि॒त्रा॒पूर्णा॒मास॑ इति॑ चि॒त्रा-पूर्णा॒मासे॑ । दीक्षे॒रन् मुख॑म् । मुख॑म् वै ।
वा ए॒तत् । ए॒तथ् स॒म्॒व॒थ्स॒रस्य॑ । स॒म्॒व॒थ्स॒रस्य॑ यत् ।
स॒म्॒व॒थ्स॒रस्येति॑ सम् - व॒थ्स॒रस्य॑ । यच् चि॒त्रा॒पूर्णा॒मासः॑ ।
चि॒त्रा॒पूर्णा॒मासो॑ मुख॒तः॑ । चि॒त्रा॒पूर्णा॒मास॑ इति॑ चि॒त्रा - पूर्णा॒मासः॑ ।
मुख॒त ए॒व । ए॒व स॒म्॒व॒थ्स॒रम् । स॒म्॒व॒थ्स॒रमा॒रभ्य॑ । स॒म्॒व॒थ्स॒रमि॑ति
सम् - व॒थ्स॒रम् । आ॒रभ्य॑ दीक्ष॑न्ते । आ॒रभ्ये॒त्या॑ - रभ्य॑ ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

दी॒क्षन्ते॑ तस्य॑ । तस्य॑ न । न का॑ । का च॒न । च॒न निर्या॑ ।
निर्या॑ भवति॑ । निर्ये॑ति निः-या । भवति॑ च॒तुरहे॑ । च॒तुरहे॑ पु॒रस्तात्॑ ॥
च॒तुरह॑ इति॑ चतुः - अहे॑ ॥ पु॒रस्तात्॑ पौ॒र्णमास्यै॑ । पौ॒र्णमास्यै॑
दी॒क्षेरन्॑ । पौ॒र्णमास्या॑ इति॑ पौ॒र्ण - मास्यै॑ । दी॒क्षेरन्॑ तेषाम्॑ ॥
तेषामे॑काष्ट॒कायाम्॑ । ए॒काष्ट॒कायाम्॑ क्रयः॑ ।
ए॒काष्ट॒कायामित्ये॑क - अष्ट॒कायाम्॑ ॥ क्रयः॑ सम् । सम् प॑द्यते ।
प॑द्यते तेन॑ । तेनै॑काष्ट॒काम् । ए॒काष्ट॒काम् न ।
ए॒काष्ट॒कामित्ये॑क - अष्ट॒काम् । न छ॒म्बट् । छ॒म्बट् कु॑र्वन्ति ।
कु॑र्वन्ति तेषाम्॑ ( ) ॥ तेषाम्॑ पूर्॒वपक्षे॑ । 29 (50/68)

TS 7.4.8.3 - Kramam

पूर्॒वपक्षे॑ सु॒त्या । पूर्॒वपक्ष॑ इति॑ पूर्॒व-पक्षे॑ । सु॒त्या सम् । सम् प॑द्यते ।
प॑द्यते पूर्॒वपक्षम्॑ । पूर्॒वपक्षम्॑ मा॒साः ॥ पूर्॒वपक्षमि॑ति॒ पूर्॒व - पक्षम्॑ ।
मा॒सा अ॒भि । अ॒भि सम् । सम् प॑द्यन्ते । प॑द्यन्ते ते । ते पूर्॒वपक्षे॑ ।
पूर्॒वपक्ष॑ उ॒त् । पूर्॒वपक्ष॑ इति॑ पूर्॒व-पक्षे॑ । उ॒त् तिष्ठ॑न्ति । तिष्ठ॑न्ति तान् ।
तानु॑त्तिष्ठतः । उ॒त्तिष्ठ॑त ओष॒धयः॑ । उ॒त्तिष्ठ॑त इत्यु॒त् - तिष्ठ॑तः ।
ओष॑धयो व॒नस्प॑तयः । व॒नस्प॑तयोऽनु॑ । अनू॒त् । उ॒त् तिष्ठ॑न्ति ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

तिष्ठन्ति॑ तान् । तान् कल्या॑णी । कल्या॑णी की॒र्तिः । की॒र्तिरनु॑ ।
अनू॑त् । उ॒त् तिष्ठ॑ति । तिष्ठ॑त्यरा॒थ्सुः॑ ॥ अ॒रा॒थ्सुरि॑मे ।
इ॒मे यज॑मानाः । यज॑माना इति॑ । इति॑ तत् । तदनु॑ । अनु॑ सर्वे॑ ॥
सर्वे॑ रा॒द्धनु॑वन्ति । रा॒द्धनु॑वन्तीति॑ रा॒द्धनु॑वन्ति ॥ 30 (34/38)

(एत - च्छंबट्कुर्वन्ति तेषां - चतुस्त्रिंशच्च) (A8)

TS 7.4.9.1 - Kramam

सु॒वर्ग॑म् वै । सु॒वर्ग॑मिति॑ सु॒वः - ग॑म् । वा ए॒ते । ए॒ते लो॒कम् ।
लो॒कम् य॑न्ति । यन्ति॑ ये । ये स॒त्रम् । स॒त्रमु॑पयन्ति॑ । उ॒पय॑न्त्यभि॑ ।
उ॒पय॑न्तीत्यु॒प - यन्ति॑ । अ॒भीन्ध॑ते । इ॒न्ध॒त ए॒व । ए॒व दी॒क्षाभिः॑ ।
दी॒क्षाभि॑रा॒त्मान॑म् ॥ आ॒त्मान॑श्च॒ श्रप॑यन्ते । श्र॒पय॑न्त उ॒पस॑दि॒भिः ।
उ॒पस॑दि॒भर् द्वा॒भ्याम् ॥ उ॒पस॑द्वि॒रित्यु॑प॒सत् - भिः॑ । द्वा॒भ्याम् लो॑म ।
लो॒माव॑ । अ॒व द्य॑न्ति । द्य॑न्ति द्वा॒भ्याम् ॥ द्वा॒भ्याम् त्व॑चम् । त्व॑चम्
द्वा॒भ्याम् ॥ द्वा॒भ्याम॑सृ॒त् । अ॒सृ॒द् द्वा॒भ्याम् ॥ द्वा॒भ्याम् मा॑सम् ।
मा॑सम् द्वा॒भ्याम् ॥ द्वा॒भ्याम॑स्थि॑ । अ॒स्थि॑ द्वा॒भ्याम् ॥ द्वा॒भ्याम्
म॒ज्जान॑म् । म॒ज्जान॑मा॒त्मद॑क्षिणम् । आ॒त्मद॑क्षिणम् वै ।
आ॒त्मद॑क्षिण॒मित्या॑त्म - द॒क्षिण॑म् । वै स॒त्रम् । स॒त्रमा॑त्मानम् ॥

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

आ॒त्मान॑मे॒व । ए॒व दक्षि॑णाम् । दक्षि॑णाम् नी॒त्वा । नी॒त्वा सु॑व॒र्गम् ।
सु॒व॒र्गम् लो॑कम् । सु॒व॒र्गमि॑ति सु॒वः - ग॒म् । लो॒कम् य॑न्ति ।
यन्ति॑ शि॒खाम् ॥ शि॒खाम॑नु । अनु॒ प्र । प्र व॑पन्ते । व॒पन्ते ऋ॑द्ध्यै ॥
ऋ॑द्ध्यै अथो ॥ अथो॑ रघी॒याञ्सः । अथो॑ इत्यथो ॥ रघी॒याञ्सः
सु॒व॒र्गम् । सु॒व॒र्गम् लो॑कम् । सु॒व॒र्गमि॑ति सु॒वः - ग॒म् ।
लो॒कम॑याम । अ॒यामे॑ति । इती॑तीति ॥ 31 (50/57)

(सु॒व॒र्गं - पञ्चा॑शत्) (A9)

TS 7.4.10.1 - Kramam

ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो व॑दन्ति । ब्र॒ह्मवा॑दि॒न इति॑ ब्र॒ह्म - वा॑दि॒नः ।
व॒दन्त्य॑ति॒रात्रः । अ॒ति॒रात्रः प॑रमः । अ॒ति॒रात्र इत्य॑ति - रा॒त्रः ।
प॑रमो य॒ज्ञक्र॑तूनाम् । य॒ज्ञक्र॑तूनाम् क॒स्मात् ॥ य॒ज्ञक्र॑तूनामि॒ति
य॒ज्ञ-क्र॑तूनाम् । क॒स्मात् तम् । तम् प्र॑थ॒मम् । प्र॑थ॒ममु॑प । उप॑ यन्ति ।
य॒न्तीति॑ । इत्ये॒तत् । ए॒तद् वै । वा अ॑ग्नि॒ष्टोम॑म् । अ॒ग्नि॒ष्टोम॑म्
प्र॑थ॒मम् । अ॒ग्नि॒ष्टोम॑मित्य॒ग्नि - स्तो॑मम् । प्र॑थ॒ममु॑प । उप॑ यन्ति ।
य॒न्त्यथ॑ ॥ अथो॑क्थ्यम् । उ॒क्थ्य॑मथ । अथ॑ षोड॒शिन॑म् ॥
षोड॒शिन॑मथ । अथा॑ति॒रात्र॑म् । अ॒ति॒रात्र॑मनु॒पूर्व॑म् ।

सप्तम काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

अतिरात्रमित्यति - रात्रम् । अनुपूर्वमेव । अनुपूर्वमित्यनु - पूर्वम् ।
एवैतत् । एतद् यज्ञक्रतून् । यज्ञक्रतूनुपेत्य । यज्ञक्रतूनिति
यज्ञ - क्रतून् । उपेत्य तान् । उपेत्येत्युप - इत्य । तानालभ्य ।
आलभ्य परिगृह्य । आलभ्येत्या - लभ्य । परिगृह्य सोमम् ।
परिगृह्येति परि - गृह्य । सोममेव । एवैतत् । एतत् पिबन्तः ।
पिबन्त आसते । आसते ज्योतिष्टोमम् । ज्योतिष्टोमम् प्रथमम् ।
ज्योतिष्टोममिति ज्योतिः - स्तोमम् । प्रथममुप । उप यन्ति । यन्ति
ज्योतिष्टोमः । ज्योतिष्टोमो वै । ज्योतिष्टोम इति ज्योतिः - स्तोमः ।
वै स्तोमानाम् । स्तोमानाम् मुखम् । मुखम् मुखतः । मुखत एव ।
एव स्तोमान् । स्तोमान् प्र । प्र युञ्जते । युञ्जते ते ( ) ।
ते सञ्स्तुताः । 32 (50/62)

TS 7.4.10.2 - Kramam

सञ्स्तुता विराजम् । सञ्स्तुता इति सम् - स्तुताः । विराजमभि ।
विराजमिति वि - राजम् । अभि सम् । सम् पद्यन्ते । पद्यन्ते द्वे ।
द्वे च । द्वे इति द्वे । चर्चौ । ऋचावति । अति रिच्येते । रिच्येते एकया ।
रिच्येते इति रिच्येते । एकया गौः । गौरतिरिक्तः । अतिरिक्त एकया ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

अतिरिक्त इत्यति - रिक्तः । एकयाऽऽयुः । आयुरूनः । ऊनः सुवर्गः ।
सुवर्गो वै । सुवर्ग इति सुवः - गः । वै लोकः । लोको ज्योतिः ।
ज्योतिरूर्क् । ऊर्ग् विराट् । विराट्थ् सुवर्गम् । विराडिति वि - राट् ।
सुवर्गमेव । सुवर्गमिति सुवः - गम् । एव तेन । तेन लोकम् । लोकम्
यन्ति । यन्ति रथन्तरम् । रथन्तरम् दिवा । रथन्तरमिति रथम् - तरम् ।
दिवा भवति । भवति रथन्तरम् । रथन्तरम् नक्तम् । रथन्तरमिति
रथम् - तरम् । नक्तमिति । इत्याहुः । आहुर् ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनः
केन । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । केन तत् । तदजामि ।
अजामीति । इति सौभरम् । सौभरम् तृतीयसवने । तृतीयसवने
ब्रह्मसामम् । तृतीयसवन इति तृतीय - सवने । ब्रह्मसामम् बृहत् ।
ब्रह्मसाममिति ब्रह्म - सामम् । बृहत् तत् । तन् मद्ध्यतः । मद्ध्यतो
दधति । दधति विधृत्यै । विधृत्यै तेन । विधृत्या इति वि - धृत्यै ।
तेनाजामि । अजामीत्यजामि ॥ 33 (49/63)

(त - एकात्र पञ्चाशच्च) (A10)

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

TS 7.4.11.1 - Kramam

ज्योति॑ष्टोमम् प्रथ॑मम् । ज्योति॑ष्टोममि॒ति॒ ज्योतिः॑ – स्तो॒मम् ।
प्रथ॑ममुप॑ । उप॑ यन्ति । यन्त्य॑स्मिन् । अ॒स्मिन्ने॒व । ए॒व तेन॑ ।
तेन॑ लो॒के । लो॒के प्रति॑ । प्रति॑ तिष्ठन्ति । तिष्ठन्ति॑ गो॒ष्टोमम् । गो॒ष्टोमम्
द्वितीय॑म् ॥ गो॒ष्टोममि॒ति॒ गो – स्तो॒मम् । द्वितीय॑मुप॑ । उप॑ यन्ति ।
यन्त्य॑न्तरि॒क्षे । अ॒न्तरि॒क्ष ए॒व । ए॒व तेन॑ । तेन॑ प्रति॑ । प्रति॑ तिष्ठन्ति ।
तिष्ठन्त्या॑यु॒ष्टोमम् । आयु॑ष्टोमम् तृतीय॑म् ॥ आयु॑ष्टोममित्या॒युः – स्तो॒मम् ।
तृतीय॑मुप॑ । उप॑ यन्ति । यन्त्य॑मुष्मिन् । अ॒मुष्मिन्ने॒व । ए॒व तेन॑ ।
तेन॑ लो॒के । लो॒के प्रति॑ । प्रति॑ तिष्ठन्ति । तिष्ठन्तीय॑म् । इ॒यम् वा॑व ।
वा॒व ज्योतिः॑ । ज्योति॑रन्तरि॒क्षम् । अ॒न्तरि॒क्षम् गौः । गौर॑सौ ।
अ॒सावा॑युः । आ॒युर् यत् । यदे॒तान् । ए॒तान्त् सो॒मान् । स्तो॒मानु॑पयन्ति ।
उ॒पयन्त्ये॑षु । उ॒पयन्ती॑त्युप – यन्ति । ए॒ष्वे॒व । ए॒व तत् । तल्लो॒केषु॑ ।
लो॒केषु॑ स॒त्रिणः॑ । स॒त्रिणः॑ प्रति॒तिष्ठन्तः॑ । प्रति॒तिष्ठन्तो॑ यन्ति ।
प्रति॒तिष्ठन्त॑ इति॑ प्रति – तिष्ठन्तः । यन्ति॑ ते । ते स॒स्तुताः॑ ।
स॒स्तुता॑ वि॒राज॑म् ॥ स॒स्तुता॑ इति॑ सम् – स्तुताः॑ । वि॒राज॑म॒भि ।
वि॒राज॑मि॒ति॒ वि – राज॑म् ॥ 34 (50/57)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

TS 7.4.11.2 - Kramam

अभि॑ सम् । सम् प॑द्यन्ते । प॒द्यन्ते॑ द्वे । द्वे च॑ । द्वे इति॑ द्वे । चर्चो॑ ॥
ऋचा॑वति । अति॑ रिच्येते । रि॒च्येते॑ एक॑या । रि॒च्येते॑ इति॑ रिच्येते ।
एक॑या गौः । गौरति॑रिक्तः । अति॑रिक्त एक॑या । अति॑रिक्त
इत्यति॑ - रिक्तः । एक॑याऽऽयुः । आयु॑रूनः । ऊनः॑ सु॒वर्गः ।
सु॒वर्गो॑ वै । सु॒वर्ग इति॑ सुवः - गः । वै लो॒कः । लो॒को ज्योतिः॑ ।
ज्योति॑रूर्क् । ऊर्ग् वि॒राट् । वि॒राडूर्ज॑म् । वि॒राडिति॑ वि - राट् ।
ऊर्ज॑मेव । ए॒वाव॑ । अव॑ रुन्धते । रु॒न्धते॑ ते । ते न । न क्षु॒धा ।
क्षु॒धाऽऽर्ति॑म् ॥ आ॒र्ति॒मा । आ॒च्छ॑न्ति । ऋ॒च्छ॑न्त्यक्षो॑धुकाः । अक्षो॑धुका
भवन्ति॑ । भ॒वन्ति॑ क्षु॒थ्सम्बा॑धाः । क्षु॒थ्सम्बा॑धा इव । क्षु॒थ्सम्बा॑धा इति॑
क्षुत् - सम्बा॑धाः । इव॑ हि । हि स॒त्रिणः॑ । स॒त्रिणो॑ऽग्नि॒ष्टोमौ॑ ।
अ॒ग्नि॒ष्टोमा॑व॒भितः॑ । अ॒ग्नि॒ष्टोमा॑वित्यग्नि - स्तो॒मौ । अ॒भितः॑ प्र॒धी ।
प्र॒धी तौ । प्र॒धी इति॑ प्र - धी । तावु॑क्थ्याः । उ॒क्थ्या॑ म॒द्ध्ये॑ ॥
म॒द्ध्ये॑ न॒भ्यम्॑ । न॒भ्यम्॑ तत् । तत् तत् । तदे॒तत् । ए॒तत् परि॑यत् ।
परि॑यद् दे॒वच॑क्रम् । परि॑यदिति परि - यत् । दे॒वच॑क्रम् यत् ।
दे॒वच॑क्रमिति दे॒व - च॑क्रम् । यदे॒तेन॑ । ए॒तेन॑ षड॒हेन॑ । 35 (50/60)

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

TS 7.4.11.3 - Kramam

षड॒हे॒न॒ य॒न्ति॑ । षड॒हे॒ने॒ति॑ षट् – अ॒हे॒न॑ । य॒न्ति॑ दे॒व॒च॒क्र॒म् ।
दे॒व॒च॒क्र॒मे॒व॑ । दे॒व॒च॒क्र॒मि॒ति॑ दे॒व – च॒क्र॒म् । ए॒व॒ स॒मा॒रो॒ह॒न्ति॑ ।
स॒मा॒रो॒ह॒न्त्य॑रि॒ष्ट्यै॑ । स॒मा॒रो॒ह॒न्ती॑ति॒ सम् – आ॒रो॒ह॒न्ति॑ । अ॒रि॒ष्ट्यै॑ ते ।
ते स्व॒स्ति॑ । स्व॒स्ति॑ सम् । स॒म॒श्नु॒व॒ते॑ । अ॒श्नु॒व॒ते॑ षड॒हे॒न॑ । षड॒हे॒न॑
य॒न्ति॑ । षड॒हे॒ने॒ति॑ षट् – अ॒हे॒न॑ । य॒न्ति॑ षट् । षड् वै । वा ऋ॒त॒वः॑ ।
ऋ॒त॒व॑ ऋ॒तु॒षु॑ । ऋ॒तु॒ष्वे॒व॑ । ए॒व॒ प्र॒ति॑ । प्र॒ति॑ ति॒ष्ठ॒न्ति॑ ।
ति॒ष्ठ॒न्त्यु॒भय॑तौ॒ ज्यो॒ति॒षा॑ । उ॒भय॑तौ॒ ज्यो॒ति॒षा॑ य॒न्ति॑ ।
उ॒भय॑तौ॒ ज्यो॒ति॒षे॒त्यु॒भय॑तः – ज्यो॒ति॒षा॑ । य॒न्त्यु॒भय॑तः । उ॒भय॑त ए॒व॑ ।
ए॒व॒ सु॒व॒र्गे॑ । सु॒व॒र्गे॑ लो॒के॑ । सु॒व॒र्ग॑ इति॒ सु॒वः – गे॑ । लो॒के॑
प्र॒ति॒ति॒ष्ठ॒न्तः॑ । प्र॒ति॒ति॒ष्ठ॒न्तो॑ य॒न्ति॑ । प्र॒ति॒ति॒ष्ठ॒न्त॑ इति॒ प्र॒ति॒ति॒ष्ठ॒न्तः॑ ।
य॒न्ति॑ द्वौ । द्वौ षड॒हौ॑ । षड॒हौ॑ भ॒व॒तः॑ । षड॒हा॒वि॒ति॑ षट् – अ॒हौ॑ ।
भ॒व॒त॒स्तानि॑ । तानि॒ द्वा॒द॒श॑ । द्वा॒द॒शा॒हा॒नि॑ । अ॒हा॒नि॑ सम् ।
सम् प॒द्य॒न्ते॑ । प॒द्य॒न्ते॑ द्वा॒द॒शः॑ । द्वा॒द॒शो॑ वै । वै पु॒रु॒षः॑ । पु॒रु॒षो॑ द्वे ।
द्वे स॒क्थ्यौ॑ । द्वे इति॒ द्वे॑ । स॒क्थ्यौ॑ द्वौ । द्वौ बा॒हू॑ । बा॒हू॑ आ॒त्मा॑ ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

बा॒हू इति॑ बा॒हू । आ॒त्मा च॑ । च॒ शिरः॑ । शिरश्च॑ । च॒ च॒त्वारि॑ ।
च॒त्वार्यङ्गानि॑ । अङ्गानि॑ स्तनौ॑ । स्तनौ॑ द्वा॒दशौ॑ ।

द्वा॒दशौ॑ तत् । 36 (50/60)

TS 7.4.11.4 - Kramam

तत् पु॒रुषम्॑ । पु॒रुष॒मनु॑ । अनु॑ पर्या॒वर्त॑न्ते । पर्या॒वर्त॑न्ते त्रयः॑ ।
पर्या॒वर्त॑न्त इति॑ परि – आ॒वर्त॑न्ते । त्रयः॑ षड॒हाः । षड॒हा भ॑वन्ति ।
षड॒हा इति॑ षट् – अ॒हाः । भ॒वन्ति॑ तानि॑ । तान्य॒ष्टाद॑श ।
अ॒ष्टाद॑शा॒हानि॑ । अ॒ष्टाद॑शेत्य॒ष्टा – द॒श । अ॒हानि॑ सम् । सम् प॒द्यन्ते॑ ।
प॒द्यन्ते॑ नव॑ । नवा॒न्यानि॑ । अ॒न्यानि॑ नव॑ । नवा॒न्यानि॑ । अ॒न्यानि॑ नव॑ ।
नव॑ वै । वै पु॒रुषे॑ । पु॒रुषे॑ प्रा॒णाः । प्रा॒णास्तत्॑ । प्रा॒णा इति॑
प्र – अ॒नाः । तत् प्रा॒णान् । प्रा॒णाननु॑ । प्रा॒णानिति॑ प्र – अ॒नान् ।
अनु॑ पर्या॒वर्त॑न्ते । पर्या॒वर्त॑न्ते च॒त्वारः॑ । पर्या॒वर्त॑न्त इति॑
परि – आ॒वर्त॑न्ते । च॒त्वारः॑ षड॒हाः । षड॒हा भ॑वन्ति ।
षड॒हा इति॑ षट् – अ॒हाः । भ॒वन्ति॑ तानि॑ ।
तानि॑ चतु॒र्विंश॑तिः । चतु॒र्विंश॑तिर॒हानि॑ ।
चतु॒र्विंश॑तिरिति॑ चतुः-विंश॑तिः । अ॒हानि॑ सम् ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

सम् प॒द्यन्ते । प॒द्यन्ते चतुर्विं॒शतिः । चतुर्विं॒शतिरर्ध॒मासाः ।
चतुर्विं॒शतिरिति॒ चतुः – विं॒शतिः । अ॒र्ध॒मा॒साः सम्॑व॒थ्सरः ।
अ॒र्ध॒मा॒सा इत्य॑र्ध – मा॒साः । सम्॑व॒थ्सरस्तत् । सम्॑व॒थ्सर इति॑
सम् – व॒थ्सरः । तथ् सम्॑व॒थ्सरम् । सम्॑व॒थ्सरमनु॑ ।
सम्॑व॒थ्सरमिति॑ सम् – व॒थ्सरम् । अनु॑ पर्याव॒र्तन्ते ।
पर्याव॒र्तन्तेऽप्रति॑ष्ठितः । पर्याव॒र्तन्त इति॑ परि – आव॒र्तन्ते । अप्रति॑ष्ठितः
सम्॑व॒थ्सरः । अप्रति॑ष्ठित इत्य॑प्रति – स्थि॒तः । सम्॑व॒थ्सर इति॑ ।
सम्॑व॒थ्सर इति॑ सम्-व॒थ्सरः । इति॑ खलु॒ । खलु॒ वै । वा आहुः॑ ।
आहु॑र् व॒र्षीयान् । व॒र्षीयान् प्रति॑ष्ठायाः ॥ प्रति॑ष्ठाया इति॑ । प्रति॑ष्ठाया
इति॑ प्रति-स्थायाः ॥ इत्ये॒तावत् । ए॒तावद् वै ( ) । वै सम्॑व॒थ्सरस्य॑ ।
सम्॑व॒थ्सरस्य॑ ब्राह्म॒णम् । सम्॑व॒थ्सरस्येति॑ सम् – व॒थ्सरस्य॑ ।
ब्राह्म॒णम् या॑वत् । यावन् मा॒सः । मा॒सो मा॒सिमा॒सि । मा॒सिमा॒स्येव ॥
मा॒सिमा॒सीति॑ मा॒सि-मा॒सि । ए॒व प्रति॑तिष्ठन्तः । प्रति॑तिष्ठन्तो यन्ति ।
प्रति॑तिष्ठन्त इति॑ प्रति – तिष्ठन्तः । यन्तीति॑ यन्ति ॥ 37 (58/77)
(विराज॑ – मेतेन॑ – द्वादशा – वेतावद्वा – अष्टौ च) (A11)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

TS 7.4.12.1 - Kramam

मेष॑स्त्वा॑ । त्वा॑ प॒च॒तैः॑ । प॒च॒तै॑र॒वतु॑ । अ॒वतु॑ लो॒हि॒त॒ग्री॒वः॑ ।
लो॒हि॒त॒ग्री॒वश्छा॑गैः॑ । लो॒हि॒त॒ग्री॒व इति॑ लो॒हि॒त - ग्री॒वः॑ । छा॑गैः॑
श॒ल्म॒लिः॑ । श॒ल्म॒लिर् वृ॑द्ध्य॑ । वृ॑द्ध्य॑ प॒र्णः॑ । प॒र्णो ब्र॑ह्मणा ।
ब्र॑ह्मणा प्लक्षः॑ । प्लक्षो॑ मे॒धेन॑ । मे॒धेन॑ न्य॒ग्रोधः॑ । न्य॒ग्रोधश्च॑मसैः॑ ।
च॒म॒सैरु॑दु॒म्बरः॑ । उ॒दु॒म्बर ऊ॒र्जा । ऊ॒र्जा गा॒यत्री॑ । गा॒यत्री छ॒न्दोभिः॑ ।
छ॒न्दोभि॑स्त्रि॒वृत् । छ॒न्दोभि॑रिति॒ छन्दः॑ - भिः॑ । त्रि॒वृत् स्तो॒मैः॑ ।
त्रि॒वृदि॑ति॒ त्रि - वृत् । स्तो॒मैर॒वन्तीः॑ । अ॒वन्तीः॑ स्थ । स्था॒वन्तीः॑ ।
अ॒वन्ती॑स्त्वा । त्वा॑ऽव॒न्तु । अ॒वन्तु॑ प्रि॒यम् । प्रि॒यम् त्वा॑ ।
त्वा॑ प्रि॒याणा॑म् । प्रि॒याणा॑म् व॒र्षि॑ष्ठम् । व॒र्षि॑ष्ठमा॒प्याना॑म् ।
आ॒प्याना॑म् नि॒धीना॑म् । नि॒धीना॑म् त्वा॑ । नि॒धीना॑मिति॒ नि - धी॑नाम् ।
त्वा॑ नि॒धि॒पति॑म् । नि॒धि॒पति॑ ह॒वाम॑हे । नि॒धि॒पति॑मिति॒
नि॒धि - पति॑म् । ह॒वाम॑हे व॒सो । व॒सो म॒म । व॒सो इति॑ व॒सो ।
म॒मेति॑ म॒म ॥ 38 (36/42) (मेषः - षट्त्रिंशत्) (A12)

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

TS 7.4.13.1 - Kramam

॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
कूप्याभ्यः स्वाहा । स्वाहा कूल्याभ्यः । कूल्याभ्यः स्वाहा । स्वाहा
विकर्याभ्यः । विकर्याभ्यः स्वाहा । विकर्याभ्य इति वि – कर्याभ्यः ।
स्वाहाऽवट्याभ्यः । अवट्याभ्यः स्वाहा । स्वाहा खन्याभ्यः ।
खन्याभ्यः स्वाहा । स्वाहा हृद्याभ्यः । हृद्याभ्यः स्वाहा ।
स्वाहा सूद्याभ्यः । सूद्याभ्यः स्वाहा । स्वाहा सरस्याभ्यः ।
सरस्याभ्यः स्वाहा । स्वाहा वैशन्तीभ्यः । वैशन्तीभ्यः स्वाहा ।
स्वाहा पल्वल्याभ्यः । पल्वल्याभ्यः स्वाहा । स्वाहा वर्ष्याभ्यः ।
वर्ष्याभ्यः स्वाहा । स्वाहाऽवर्ष्याभ्यः । अवर्ष्याभ्यः स्वाहा । स्वाहा
ह्रादुनीभ्यः । ह्रादुनीभ्यः स्वाहा । ह्रादुनीभ्य इति ह्रादुनि – भ्यः ।
स्वाहा पृष्वाभ्यः । पृष्वाभ्यः स्वाहा । स्वाहा स्यन्दमानाभ्यः ।
स्यन्दमानाभ्यः स्वाहा । स्वाहा स्थावराभ्यः । स्थावराभ्यः स्वाहा ।
स्वाहा नादेयीभ्यः । नादेयीभ्यः स्वाहा । स्वाहा सैन्धवीभ्यः ।
सैन्धवीभ्यः स्वाहा । स्वाहा समुद्रियाभ्यः । समुद्रियाभ्यः स्वाहा ।
स्वाहा सर्वाभ्यः । सर्वाभ्यः स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ॥ 39 (40/42)

॥
(कूप्याभ्य – श्रत्वारि७शत्) (A13)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

TS 7.4.14.1 - Kramam

अद्भ्यः॑ स्वाहा॑ । अद्भ्य॑ इत्यत् - भ्यः॑ । स्वाहा॑ वह॑न्तीभ्यः॑ ।
वह॑न्तीभ्यः॑ स्वाहा॑ । स्वाहा॑ परि॑वह॑न्तीभ्यः॑ । परि॑वह॑न्तीभ्यः॑ स्वाहा॑ ।
प॒रि॒वह॑न्तीभ्य॑ इति॑ परि - वह॑न्तीभ्यः॑ । स्वाहा॑ स॒म॒न्त॒म् । स॒म॒न्त॒म्
वह॑न्तीभ्यः॑ । स॒म॒न्त॒मि॒ति॑ स॒म् - अ॒न्त॒म् । वह॑न्तीभ्यः॑ स्वाहा॑ ।
स्वाहा॑ शी॒घ्र॒म् । शी॒घ्र॒म् वह॑न्तीभ्यः॑ । वह॑न्तीभ्यः॑ स्वाहा॑ । स्वाहा॑
शी॒भ॒म् । शी॒भ॒म् वह॑न्तीभ्यः॑ । वह॑न्तीभ्यः॑ स्वाहा॑ । स्वाहा॑
उ॒ग्र॒म् वह॑न्तीभ्यः॑ । वह॑न्तीभ्यः॑ स्वाहा॑ । स्वाहा॑ भी॒म॒म् ।
भी॒म॒म् वह॑न्तीभ्यः॑ । वह॑न्तीभ्यः॑ स्वाहा॑ । स्वाहा॑ अ॒म्भो॑भ्यः॑ ।
अ॒म्भो॑भ्यः॑ स्वाहा॑ । अ॒म्भो॑भ्य॑ इत्य॒म्भः॑ - भ्यः॑ । स्वाहा॑ न॒भो॑भ्यः॑ ।
न॒भो॑भ्यः॑ स्वाहा॑ । न॒भो॑भ्य॑ इति॑ न॒भः॑ - भ्यः॑ । स्वाहा॑ म॒हो॑भ्यः॑ ।
म॒हो॑भ्यः॑ स्वाहा॑ । म॒हो॑भ्य॑ इति॑ म॒हः॑ - भ्यः॑ । स्वाहा॑ स॒र्व॒स्मै॑ ।
स॒र्व॒स्मै॑ स्वाहा॑ । स्वाहे॒ति॑ स्वाहा॑ ॥ 40 (29/35)

(अद्भ्य - एकान्त्रिंशत्) (A14)

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

TS 7.4.15.1 - Kramam

यो अ॒र्वन्त॑म् । अ॒र्वन्त॑म् जि॒घाञ्॑सति । जि॒घाञ्॑सति तम् । तम॒भि ।
अ॒भ्यमी॑ति । अ॒मीति॑ वरुणः । वरुण॑ इति वरुणः ॥ परो॑ म॒र्तः ।
म॒र्तः परः॑ । परः॑ श्वा । श्वेति॑ श्वा ॥ अ॒हम् च॑ । च॒ त्वम् । त्वम् च॑ ।
च॒ वृ॒त्रह॑न् । वृ॒त्रह॑न्थ् सम् । वृ॒त्रह॑न्निति वृ॒त्र – ह॑न् । सम् ब॒भूव॑ ।
ब॒भूव॑ स॒निभ्यः॑ । स॒निभ्य॑ आ । स॒निभ्य॑ इति स॒नि – भ्यः॑ । ए॒त्या ॥
अ॒राती॑वा चित् । चि॒दद्रि॑वः । अ॒द्रिवो॑ऽनु । अ॒द्रिव॑ इत्यद्रि – वः ।
अ॒नु नौ॑ । नौ॑ शूर॑ । शूर॑ म॒ञ्॑सतै । म॒ञ्॑सतै भ॒द्राः । भ॒द्रा इन्द्र॑स्य ।
इन्द्र॑स्य रा॒तयः॑ । रा॒तय॑ इति रा॒तयः॑ ॥ अ॒भि क्र॑त्वा । क्र॒त्वेन्द्र॑ ॥
इन्द्र॑ भूः । भू॒रध॑ । अध॒ ज्मन् । ज्मन् न । न ते॑ । ते॒ वि॒व्यक् ।
वि॒व्यङ् म॒हिमा॑नम् । म॒हिमा॑नञ् रजाञ्॑सि । रजाञ्॑सीति रजाञ्॑सि ॥
स्वेना॑ हि । हि वृ॒त्रम् । वृ॒त्रञ् श॑वसा । श॑वसा ज॒घन्थ॑ । ज॒घन्थ॑ न ।
न श॒त्रुः॑ । श॒त्रुर॑न्तम् । अ॒न्तम् वि॑विदत् ( ) । वि॒विद॑द् यु॒धा ।
यु॒धा ते॑ ॥ त इति॑ ते ॥ 41 (52/55) (वि॒विद॑द् – द्वे च॑) (A15)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

TS 7.4.16.1 - Kramam

न॒मो॑ रा॒ज्ञे॑ । रा॒ज्ञे॑ नमः॑ । न॒मो॑ वरु॒णाय॑ । वरु॒णाय॑ नमः॑ ।
न॒मोऽश्व॑ाय । अश्व॑ाय नमः॑ । नमः॑ प्र॒जाप॑तये । प्र॒जाप॑तये नमः॑ ।
प्र॒जाप॑तय इति॑ प्र॒जा - प॒तये॑ । न॒मोऽधि॑पतये । अधि॑पतयेऽधि॑पतिः ।
अधि॑पतय इत्यधि॑ - प॒तये॑ । अधि॑पतिरसि ।
अधि॑पतिरित्यधि॑ - प॒तिः॑ । अ॒स्यधि॑पतिम् । अधि॑पतिम् मा ।
अधि॑पतिमित्यधि॑ - प॒तिम् । मा॒ कुरु॑ । कु॒र्वधि॑पतिः । अधि॑पतिरहम् ।
अधि॑पतिरित्यधि॑ - प॒तिः॑ । अ॒हम् प्र॒जाना॑म् । प्र॒जाना॑म् भूया॑सम् ।
प्र॒जाना॑मिति॑ प्र - जाना॑म् । भूया॑सम् माम् । माम् धे॑हि ।
धे॒हि म॑यि । म॑यि धे॒हि । धे॒ह्युपा॑कृताय । उ॒पाकृ॑ताय स्वाहा॑ ॥
उ॒पाकृ॑तायेत्युप - आकृ॑ताय । स्वाहा॑ऽऽल॒ब्धाय॑ । आल॒ब्धाय॑ स्वाहा॑ ॥
आल॒ब्धाये॑त्या - ल॒ब्धाय॑ । स्वाहा॑ हु॒ताय॑ । हु॒ताय॑ स्वाहा॑ ॥
स्वाहे॑ति॒ स्वाहा॑ ॥ 42 (29/37) (नम - ए॒कान्न॑त्रि॒ंशत्) (A16)

TS 7.4.17.1 - Kramam

म॒योभूर् वा॑तः । म॒योभूर्ति॑ मयः - भूः । वा॒तो अ॒भि । अ॒भि वा॑तु ।
वा॒तू॒स्राः । उ॒स्रा ऊ॑र्जस्वतीः । ऊ॑र्जस्वती॒रोष॑धीः । ओष॑धी॒रा ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

आ रि॒शन्ता॑म् । रि॒शन्ता॑मि॒ति रि॒शन्ता॑म् ॥ पी॒वस्व॑तीर् जी॒वध॑न्याः ।
 जी॒वध॑न्याः पिबन्तु । जी॒वध॑न्या इति जी॒व-ध॑न्याः । पि॒बन्त्व॑वसाय ।
 अ॒वसाय॑ प॒द्वते॑ ॥ प॒द्वते॑ रु॒द्र । प॒द्वत॑ इति पत् - वते ॥ रु॒द्र मृ॒ड ।
 मृ॒डेति॑ मृ॒ड ॥ याः स॒रूपाः॑ । स॒रूपा॑ वि॒रूपा॑ । स॒रूपा॑ इति
 स - रू॒पाः॑ । वि॒रूपा॑ एक॒रूपाः॑ । वि॒रूपा॑ इति वि - रू॒पाः॑ ।
 एक॒रूपा॑ या॒साम् ॥ एक॒रूपा॑ इत्येक - रू॒पाः॑ । या॒सामग्निः॑ ।
 अ॒ग्निरि॑ष्ट्या ॥ इ॒ष्ट्या॑ ना॒मानि॑ । ना॒मानि॑ वे॒द । वे॒देति॑ वे॒द ॥ या
 अ॒ङ्गि॑रसः । अ॒ङ्गि॑रसस्तपसा । तप॒सेह॑ । इ॒ह च॒क्रुः॑ । च॒क्रुस्ता॑भ्यः ।
 ता॑भ्यः पर्जन्य । पर्जन्य महि । महि शर्म । शर्म यच्छ । यच्छेति
 यच्छ ॥ या दे॒वेषु॑ । दे॒वेषु॑ त॒नुव॑म् ॥ त॒नुव॑मैरयन्त । ऐ॒रय॑न्त या॒साम् ॥
 या॒साँ सोमः॑ । सोमो विश्वा । विश्वा रू॒पाणि॑ । रू॒पाणि॑ वे॒द ।
 वे॒देति॑ वे॒द ॥ ता अ॒स्मभ्य॑म् ॥ अ॒स्मभ्य॑म् पयसा ।
 अ॒स्मभ्य॑मित्यस्म - भ्यम् । पयसा पि॒न्वमा॑नाः । पि॒न्वमा॑नाः
 प्र॒जाव॑तीः । प्र॒जाव॑तीरिन्द्र । प्र॒जाव॑तीरिति प्र॒जा - व॑तीः ।
 इन्द्र॑ गो॒ष्ठे । 43 (50/58)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

TS 7.4.17.2 - Kramam

गो॒ष्ठे रि॒रीहि॑ । गो॒ष्ठ इति॑ गो - स्थे । रि॒रीहीति॑ रि॒रीहि॑ ॥ प्र॒जाप॑तिर्
म॒ह्यम् ॥ प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा - प॒तिः । म॒ह्यमे॑ताः । ए॒ता र॒राणः॑ ।
र॒राणो॑ वि॒श्वैः॑ । वि॒श्वैर् दे॒वैः । दे॒वैः पि॒तृभिः॑ । पि॒तृभिः॑ स॒म्वि॑दानः ।
पि॒तृभि॒रिति॑ पि॒तृ - भिः॑ । स॒म्वि॑दान इति॑ स॒म - वि॒दानः॑ ॥
शि॒वाः स॒तिः । स॒तीरु॑प । उ॒प नः॑ । नो गो॒ष्ठम् । गो॒ष्ठमा॑ । गो॒ष्ठमि॑ति
गो - स्थम् । आ॒ऽकः॑ । अ॒कस्ता॑साम् । ता॒साम् व॑यम् । व॒यम्
प्र॒जया॑ । प्र॒जया॑ स॒म्वि॑ । प्र॒जये॑ति प्र - जया॑ । स॒द्वि॑सदेम । स॒द्वि॑मेति
स॒द्वि॑मे ॥ इ॒ह धृ॑तिः । धृ॑तिः स्वाहा॑ । स्वाहे॒ह । इ॒ह वि॑धृतिः ।
वि॑धृतिः स्वाहा॑ । वि॑धृतिरिति॑ वि - धृतिः । स्वाहे॒ह । इ॒ह र॑न्तिः ।
र॑न्तिः स्वाहा॑ । स्वाहे॒ह । इ॒ह र॑मतिः । र॑मतिः स्वाहा॑ ।
स्वाहा॑ म॒हीम् । म॒हीमु॑ । उ॒षु । सु सु॒त्रामा॑णम् ।
सु॒त्रामा॑णमिति॑ सु - त्रामाणम् ॥ 44 (38/44)

(इन्द्रा - षात्रिंशच्च) (A17)

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

TS 7.4.18.1 - Kramam

कि॒७ स्वित् । स्वि॒दा॒सीत् । आ॒सीत् पूर्व॑चित्तिः । पूर्व॑चित्तिः किम् ।
पूर्व॑चित्तिरिति॑ पूर्व – चित्तिः । कि॒७ स्वित् । स्वि॒दा॒सीत् । आ॒सीद्
बृ॒हत् । बृ॒हद् वयः॑ । वय॑ इति॑ वयः ॥ कि॒७ स्वित् । स्वि॒दा॒सीत् ।
आ॒सीत् पि॒शङ्गि॒ला । पि॒शङ्गि॒ला किम् । कि॒७ स्वित् ।
स्वि॒दा॒सीत् । आ॒सीत् पि॒लि॒प्पि॒ला । पि॒लि॒प्पि॒लेति॑ पि॒लि॒प्पि॒ला ॥
द्वौ॑रासीत् । आ॒सीत् पूर्व॑चित्तिः । पूर्व॑चित्तिरश्चः । पूर्व॑चित्तिरिति॑
पूर्व – चित्तिः । अश्च॑ आसीत् । आ॒सीद् बृ॒हत् । बृ॒हद् वयः॑ । वय॑
इति॑ वयः । रा॒त्रि॒रासीत् । आ॒सीत् पि॒शङ्गि॒ला । पि॒शङ्गि॒लाऽविः॑ ।
अवि॑रासीत् । आ॒सीत् पि॒लि॒प्पि॒ला । पि॒लि॒प्पि॒लेति॑ पि॒लि॒प्पि॒ला ॥
कि॒७ स्वित् । स्वि॒दे॒का॒की । ए॒का॒की च॒रति॑ । च॒रति॑ कः । क उ॑ ।
उ स्वित् । स्वि॒ज् जा॒यते॑ । जा॒यते॑ पुनः॑ । पुन॑रिति॑ पुनः॑ ॥
कि॒७ स्वित् । स्वि॒द्धि॒मस्य॑ । हि॒मस्य॑ भेष॒जम् । भेष॒जम् किम् ।
कि॒७ स्वित् । स्वि॒दा॒वप॑नम् । आ॒वप॑नम् महत् ।
आ॒वप॑नमित्या॑ – वप॑नम् । मह॑दिति॑ महत् ॥ सूर्य॑ ए॒का॒की ।
ए॒का॒की च॒रति॑ ( ) । च॒रति॑ च॒न्द्र॒माः ॥ 45 (50/53)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

TS 7.4.18.2 - Kramam

च॒न्द्र॒मा॒ जा॒य॒ते॒ । जा॒य॒ते॒ पु॒नः॑ । पु॒न॒रि॒ति॒ पु॒नः॑ ॥ अ॒ग्नि॒र् हि॒म॒स्य॑ ।
हि॒म॒स्य॑ भे॒ष॒ज॒म् । भे॒ष॒ज॒म् भू॒मिः॑ । भू॒मि॒रा॒व॒प॒न॒म् । आ॒व॒प॒न॒म्
म॒ह॒त् । आ॒व॒प॒न॒मि॒त्या॑ – व॒प॒न॒म् । म॒ह॒दि॒ति॒ म॒ह॒त् ॥ पृ॒च्छा॒मि॒ त्वा॑ ।
त्वा॒ प॒र॒म् । प॒र॒म॒न्त॒म् । अ॒न्त॒म् पृ॒थि॒व्याः॑ । पृ॒थि॒व्याः॑ पृ॒च्छा॒मि॒ ।
पृ॒च्छा॒मि॒ त्वा॑ । त्वा॒ भु॒व॒न॒स्य॑ । भु॒व॒न॒स्य॑ ना॒भि॒म् । ना॒भि॒मि॒ति॒
ना॒भि॒म् ॥ पृ॒च्छा॒मि॒ त्वा॑ । त्वा॒ वृ॒ष्णः॑ । वृ॒ष्णो॑ अ॒श्व॒स्य॑ ।
अ॒श्व॒स्य॑ रे॒तः॑ । रे॒तः॑ पृ॒च्छा॒मि॒ । पृ॒च्छा॒मि॒ वा॒चः॑ । वा॒चः॑ प॒र॒म॒म् ।
प॒र॒म॒म् व्यो॑म । व्यो॑मे॒ति॒ वि – ओ॒म ॥ वे॒दि॒मा॒हुः॑ । आ॒हुः॑ प॒र॒म् ।
प॒र॒म॒न्त॒म् । अ॒न्त॒म् पृ॒थि॒व्याः॑ । पृ॒थि॒व्या॑ य॒ज्ञ॒म् । य॒ज्ञ॒मा॒हुः॑ । आ॒हु॒र्
भु॒व॒न॒स्य॑ । भु॒व॒न॒स्य॑ ना॒भि॒म् । ना॒भि॒मि॒ति॒ ना॒भि॒म् ॥ सो॒म॒मा॒हुः॑ ।
आ॒हु॒र् वृ॒ष्णः॑ । वृ॒ष्णो॑ अ॒श्व॒स्य॑ । अ॒श्व॒स्य॑ रे॒तः॑ । रे॒तो॑ ब्र॒ह्म॑ । ब्र॒ह्मै॒व ।
ए॒व वा॒चः॑ । वा॒चः॑ प॒र॒म॒म् । प॒र॒म॒म् व्यो॑म ।
व्यो॑मे॒ति॒ वि – ओ॒म ॥ 46 (46/47)

(सूर्य॑ ए॒का॒की॑ च॒र॒ति॒ – षट् च॑त्वारि॒ंशच्च॑) (A18)

सप्तम काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

TS 7.4.19.1 - Kramam

अम्बे॑ अम्बालि॑ । अम्बाल्यम्बिके॑ । अम्बिके॑ न । न मा॑ । मा॑ नयति॑ ।
नयति॑ कः । कश्चन॑ । चनेति॑ चन॑ ॥ ससस्त्यश्चकः॑ । अश्चक॑
इत्यश्चकः॑ ॥ सुभगे॑ काम्पीलवासिनि॑ । सुभग॑ इति॑ सु - भगे॑ ।
काम्पीलवासिनि॑ सुवर्गे॑ । काम्पीलवासिनीति॑ काम्पील - वासिनि॑ ।
सुवर्गे॑ लोके॑ । सुवर्ग॑ इति॑ सुवः - गे॑ । लोके॑ सम् । सम् प्र ।
प्रोर्ण्वाथाम्॑ । ऊर्ण्वाथामित्यूर्ण्वाथाम्॑ ॥ आऽहम्॑ । अहम॑जानि॑ ।
अजानि॑ गर्भधम्॑ । गर्भधमा॑ । गर्भधमिति॑ गर्भ - धम् । आ त्वम् ।
त्वमजासि॑ । अजासि॑ गर्भधम्॑ । गर्भधमिति॑ गर्भ - धम् ॥ तौ सह॑ ।
सह॑ चतुरः॑ । चतुरः॑ पदः॑ । पदः॑ सम् । सम् प्र । प्र सारयावहै॑ ।
सारयावहा॑ इति॑ सारयावहै॑ ॥ वृषा॑ वाम् । वाꣳ॑ रेतोधाः॑ । रेतोधा॑ रेतः॑ ।
रेतोधा॑ इति॑ रेतः - धाः॑ । रेतो॑ दधातु॑ । दधातूत्॑ । उथ् सक्थ्योः॑ ।
सक्थ्योर् गृदम्॑ । गृदम्॑ धेहि॑ । धेह्यञ्जिम्॑ । अञ्जिमुदञ्जिम्॑ ।
उदञ्जिमनु॑ । उदञ्जिमित्युत् - अञ्जिम्॑ । अन्वज॑ । अजेत्यज॑ ॥
य स्त्रीणाम्॑ । स्त्रीणाम्॑ जीवभोजनः॑ । जीवभोजनो॑ यः ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

जी॒व॒भो॒ज॒न॒ इति जी॒व - भो॒ज॒नः॑ । य आ॒साम् ।

आ॒साम् बि॒ल॒धा॒व॒नः॑ । 47 (50/57)

TS 7.4.19.2 - Kramam

बि॒ल॒धा॒व॒न॒ इति बि॒ल-धा॒व॒नः॑ ॥ प्रि॒यः स्त्री॒णाम् । स्त्री॒णाम्पी॒च्यः॑ ।

अपी॒च्य इत्यपी॒च्यः॑ ॥ य आ॒साम् । आ॒साम् कृ॒ष्णे । कृ॒ष्णे

लक्ष्म॑णि । लक्ष्म॑णि॒ सर्दि॑गृदिम् । सर्दि॑गृदिम्॒ परा॑ऽवधीत् ।

परा॑वधीदिति॒ परा - अव॑धीत् ॥ अ॒म्बे अ॒म्बालि॑ । अ॒म्बाल्य॒म्बिके॑ ।

अ॒म्बिके॑ न । न मा॑ । मा॒ य॒भति॑ । य॒भति॑ कः । कश्च॑न ।

च॒नेति॑ च॒न ॥ स॒ स॒स्त्यश्च॒कः॑ । अ॒श्चक॑ इत्यश्च॒कः॑ ॥ ऊ॒र्ध्वा॒मे॒नाम् ।

ए॒ना॒मुत् । उ॒च्छ्र॑यतात् । श्र॒यता॑द् वे॒णु॒भा॒रम् । वे॒णु॒भा॒रम् गि॒रौ ।

वे॒णु॒भा॒रमि॑ति॒ वेणु॑ - भा॒रम् । गि॒रा॒विव॑ । इ॒वेती॑व ॥ अथा॑ऽस्याः ।

अ॒स्या॒ म॒द्ध्यम्॑ । म॒द्ध्य॒मे॒धता॑म् । ए॒धता॑ऽऽ॒ शी॒ते । शी॒ते वा॑ते ॥

वा॑ते पु॒नन् । पु॒नन्नि॑व । इ॒वेती॑व ॥ अ॒म्बे अ॒म्बालि॑ । अ॒म्बाल्य॒म्बिके॑ ।

अ॒म्बिके॑ न । न मा॑ । मा॒ य॒भति॑ । य॒भति॑ कः । कश्च॑न ।

च॒नेति॑ च॒न ॥ स॒स॒स्त्यश्च॒कः॑ । अ॒श्चक॑ इत्यश्च॒कः॑ ॥ य॒द्ध॒रिणी॑ ।

ह॒रिणी॑ य॒वम् । य॒वम॑त्ति । अ॒त्ति न । न पु॒ष्टम् । 48 (50/51)

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

TS 7.4.19.3 - Kramam

पु॒ष्टम् प॒शु । प॒शु म॒न्य॒ते । म॒न्य॒ते शू॒द्रा । शू॒द्रा यत् । य॒दर्य॑जारा ।
अ॒र्य॑जारा न । अ॒र्य॑जा॒रेत्य॑र्य – जा॒रा । न पोषाय॑ । पोषाय॑ धनायति ।
ध॒नाय॑तीति धनायति ॥ अ॒म्बे अ॒म्बालि॑ । अ॒म्बाल्य॑म्बिके । अ॒म्बिके॑
न । न मा॑ ॥ मा॒ य॒भति॑ । य॒भति॑ कः । कश्च॑न । च॒नेति॑ च॒न ॥
स॒स॒स्त्य॑श्च॒कः । अ॒श्च॒क इत्य॑श्च॒कः ॥ इ॒यम् य॑का । य॒का श॑कु॒न्तिका॑ ।
श॒कु॒न्तिका॑ऽऽह॒लम् । आ॒ह॒ल॒मिति॑ । आ॒ह॒ल॒मित्या॑ – ह॒लम् । इति॑
स॒र्पति॑ । स॒र्प॒तीति॑ स॒र्पति॑ ॥ आ॒ह॒तम् ग॒भे । आ॒ह॒त॒मित्या॑ – ह॒तम् ।
ग॒भे प॒सः । प॒सो नि॑ । नि॒ ज॒ल्गु॑लीति । ज॒ल्गु॑लीति॒ धाणि॑का ।
धा॒णिके॑ति॒ धाणि॑का ॥ अ॒म्बे अ॒म्बालि॑ । अ॒म्बाल्य॑म्बिके । अ॒म्बिके॑ न ।
न मा॑ ॥ मा॒ य॒भति॑ । य॒भति॑ कः । कश्च॑न । च॒नेति॑ च॒न ॥
स॒स॒स्त्य॑श्च॒कः । अ॒श्च॒क इत्य॑श्च॒कः ॥ मा॒ता च॑ । च॒ ते । ते पि॒ता ।
पि॒ता च॑ । च॒ ते । तेऽग्र॑म् । अ॒ग्रम् वृ॑क्षस्य । वृ॒क्षस्य॑ रो॒हतः॑ ।
रो॒हत॑ इति॑ रो॒हतः॑ ॥ 49 (50/53)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

TS 7.4.19.4 - Kramam

प्र सु॒लामि॑ । सु॒लामी॑ति । इति॑ ते । ते पि॒ता । पि॒ता ग॒भे ।
ग॒भे मु॒ष्टिम् । मु॒ष्टिम॑त्स॒यत् । अ॒त्स॒यदित्य॑स॒स्यत् ॥
द॒धिक्रा॑व्.ण्णो अ॒कारि॑षम् । द॒धिक्रा॑व्.ण्ण इति॑ दधि - क्रा॑व्.ण्णः ।
अ॒कारि॑षम् जि॒ष्णोः । जि॒ष्णोर॑श्च॒स्य । अ॒श्चस्य॑ वा॒जिनः॑ । वा॒जिनः॑
इति॑ वा॒जिनः॑ ॥ सु॒रभि॑ नः । नो॒ मुखा॑ । मुखा॑ कर॒त् । कर॒त् प्र ।
प्र॒णः । न॒ आयू॑षि । आयू॑षि ता॒रिष॑त् । ता॒रिष॑दिति॑ ता॒रिष॑त् ॥
आपो॑ हि । हि ष्ट । स्था॑ म॒योभु॑वः । म॒योभु॑वस्ताः । म॒योभु॑व इति॑
म॒यः - भु॑वः । ता॑ नः । न ऊ॒र्जे । ऊ॒र्जे द॑धात॒न । द॑धात॒नेति॑
द॑धात॒न ॥ म॒हे र॑णाय । र॑णाय च॒क्षसे॑ । च॒क्षस॑ इति॑ च॒क्षसे॑ ॥
यो वः॑ । वः शि॒वत॑मः । शि॒वत॑मो र॒सः । शि॒वत॑म इति॑
शि॒व - त॑मः । र॒सस्त॑स्य । त॒स्य भा॑ज॒यत॑ । भा॒ज॒यते॑ह । इ॒ह नः॑ ।
न इति॑ नः ॥ उ॒शती॑रिव । इ॒व मा॑तरः । मा॒तर इति॑ मा॒तरः ॥
तस्मा॑ अ॒रम् । अ॒रम् ग॑माम । ग॒माम वः॑ । वो॒ यस्य॑ । यस्य॑ क्ष॒याय॑ ।
क्ष॒याय॑ जि॒न्वथ॑ ( ) । जि॒न्वथे॑ति॒ जि॒न्वथ॑ ॥ आपो॑ ज॒नय॑थ ।

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

जनयथा च । च नः । न इति नः ॥ 50 (54/57)

(आसा – मत्ति न – रोहतो – जिन्वथ – चत्वारि च) (A19)

TS 7.4.20.1 - Kramam

भूर् भुवः । भुवः सुवः । सुवर् वसवः । वसवस्त्वा । त्वाञ्जन्तु ।
अञ्जन्तु गायत्रेण । गायत्रेण छन्दसा । छन्दसा रुद्राः । रुद्रास्त्वा ।
त्वाञ्जन्तु । अञ्जन्तु त्रैष्टुभेन । त्रैष्टुभेन छन्दसा ।
छन्दसाऽऽदित्याः । आदित्यास्त्वा । त्वाञ्जन्तु । अञ्जन्तु जागतेन ।
जागतेन छन्दसा । छन्दसा यत् । यद् वातः । वातो अपः ।
अपो अगमत् । अगमदिन्द्रस्य । इन्द्रस्य तनुवम् । तनुवम् प्रियाम् ।
प्रियामिति प्रियाम् ॥ एतञ् स्तोतः । स्तोतरेतेन । एतेन पथा ।
पथा पुनः । पुनरश्वम् । अश्वमा । आ वर्तयासि । वर्तयासि नः ।
न इति नः ॥ लाजी(3)ञ्छाची(3)न् । शाचीऽ(3)न् । यशः ।
यशो ममाँ(4) । ममाँ(4) इति ममाँ(4) ॥ यव्यायै गव्यायै । गव्याया
एतत् । एतद् देवाः । देवा अन्नम् । अन्नमत्त । अत्तैतत् । एतदन्नम् ।
अन्नमद्धि । अद्धि प्रजापते । प्रजापत इति प्रजा – पते ॥ युञ्जन्ति
ब्रद्धनम् ( ) । ब्रद्धनमरुषम् । अरुषम् चरन्तम् । चरन्तम् परि ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

परि॑ त॒स्थुषः॑ । त॒स्थुष॑ इति॑ त॒स्थुषः॑ ॥ रोच॑न्ते रोचना॑ । रोचना॑
दिवि॑ । दि॒वीति॑ दि॒वि ॥ यु॒ञ्जन्त्य॑स्य । अ॒स्य का॒म्या॑ ॥ का॒म्या॑ ह॒री ॥
ह॒री वि॑पक्षसा॑ । ह॒री इति॑ ह॒री ॥ वि॑पक्षसा॑ रथे॑ । वि॑पक्षसेति॑
वि - प॒क्षसा॑ ॥ रथ॑ इति॑ रथे॑ ॥ शो॒णा धृ॒ष्णू । धृ॒ष्णू नृ॒वाह॑सा ।
धृ॒ष्णू इति॑ धृ॒ष्णू । नृ॒वाह॑सेति॑ नृ - वाह॑सा ॥ के॒तुम् कृ॒ण्वन् ।
कृ॒ण्वन्के॑तवे॑ ॥ अ॒के॒तवे॑ पेशः॑ । पेशो॑ मर्याः॑ । मर्या॑ अपेश॑से॑ ।
अपेश॑स इत्यपेश॑से॑ ॥ स॒मुष॑द्भिः । उ॒षद्भि॑रजायथाः ।
उ॒षद्भि॑रित्युषत् - भिः॑ । अ॒जाय॑था इत्यजायथाः ॥ 51 (75/79)

(ब्रध्नं - पञ्चविंशतिश्च) (A20)

TS 7.4.21.1 - Kramam

प्रा॒णाय॑ स्वाहा॑ ॥ प्रा॒णाय॑ेति॑ प्र - अ॒नाय॑ । स्वाहा॑ व्या॒नाय॑ ।
व्या॒नाय॑ स्वाहा॑ ॥ व्या॒नाय॑ेति॑ वि - अ॒नाय॑ । स्वाहा॑ऽपाना॑य ।
अपा॒नाय॑ स्वाहा॑ ॥ अपा॒नाय॑ेत्यप - अ॒नाय॑ । स्वाहा॑ स्ना॒वभ्यः॑ ।
स्ना॒वभ्यः॑ स्वाहा॑ ॥ स्ना॒वभ्य॑ इति॑ स्ना॒व-भ्यः॑ । स्वाहा॑ स॒न्ताने॑भ्यः ।
स॒न्ताने॑भ्यः स्वाहा॑ ॥ स॒न्ताने॑भ्य इति॑ सम् - ता॒नेभ्यः॑ ।
स्वाहा॑ परि॑सन्तानेभ्यः । परि॑सन्तानेभ्यः स्वाहा॑ ॥

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

परि॑सन्ताने॒भ्य इति॑ परि॑ – सन्ताने॒भ्यः । स्वाहा॑ पर्व॑भ्यः । पर्व॑भ्यः
स्वाहा॑ ॥ पर्व॑भ्य इति॑ पर्व॑ – भ्यः । स्वाहा॑ सन्धाने॒भ्यः । सन्धाने॒भ्यः
स्वाहा॑ ॥ सन्धाने॒भ्य इति॑ सम् – धाने॒भ्यः । स्वाहा॑ शरी॑रेभ्यः ।
शरी॑रेभ्यः स्वाहा॑ ॥ स्वाहा॑ यज्ञा॑य । यज्ञा॑य स्वाहा॑ ॥
स्वाहा॑ दक्षि॑णाभ्यः । दक्षि॑णाभ्यः स्वाहा॑ ॥ स्वाहा॑ सुव॑र्गाय ।
सुव॑र्गाय स्वाहा॑ ॥ सुव॑र्गायेति॑ सुवः – गाय॑ । स्वाहा॑ लोका॑य ।
लोका॑य स्वाहा॑ ॥ स्वाहा॑ सर्व॑स्मै । सर्व॑स्मै स्वाहा॑ ॥
स्वाहेति॑ स्वाहा॑ ॥ 52 (28/37)

(प्रा॒णाय॑ – षा॒वि॒श्र॑तिः) (A21)

TS 7.4.22.1 - Kramam

सि॒ताय॑ स्वाहा॑ ॥ स्वाहा॑ऽसि॒ताय॑ । अ॒सि॒ताय॑ स्वाहा॑ ॥
स्वाहा॑ऽअ॒भिहि॑ताय । अ॒भिहि॑ताय॑ स्वाहा॑ ॥ अ॒भिहि॑तायेत्य॒भि-हि॑ताय॑ ।
स्वाहा॑ऽअ॒नभिहि॑ताय । अ॒नभिहि॑ताय॑ स्वाहा॑ ॥
अ॒नभिहि॑तायेत्य॒नभि-हि॑ताय॑ । स्वाहा॑ यु॒क्ताय॑ । यु॒क्ताय॑ स्वाहा॑ ॥
स्वाहा॑ऽयु॒क्ताय॑ । अ॒यु॒क्ताय॑ स्वाहा॑ ॥ स्वाहा॑ सु॒यु॒क्ताय॑ ।
सु॒यु॒क्ताय॑ स्वाहा॑ ॥ सु॒यु॒क्तायेति॑ सु – यु॒क्ताय॑ । स्वाहो॑द्यु॒क्ताय॑ ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

उद्यु॑क्ताय॒ स्वाहा॑ ॥ उद्यु॑क्तायेत्युत् - यु॒क्ताय॑ । स्वाहा॒ विमु॑क्ताय ।
 विमु॑क्ताय॒ स्वाहा॑ ॥ विमु॑क्तायेति॒ वि - मु॒क्ताय॑ । स्वाहा॒ प्रमु॑क्ताय ।
 प्रमु॑क्ताय॒ स्वाहा॑ ॥ प्रमु॑क्तायेति॒ प्र - मु॒क्ताय॑ । स्वाहा॒ वञ्च॑ते ।
 वञ्च॑ते स्वाहा॑ ॥ स्वाहा॑ परिवञ्च॑ते । परिवञ्च॑ते स्वाहा॑ ॥ परिवञ्च॑त
 इति॑ परि - वञ्च॑ते । स्वाहा॑ सम्॑वञ्च॑ते । सम्॑वञ्च॑ते स्वाहा॑ ॥
 सम्॑वञ्च॑त इति॑ सम् - वञ्च॑ते । स्वाहा॑ऽनु॒वञ्च॑ते ।
 अनु॒वञ्च॑ते स्वाहा॑ ॥ अनु॒वञ्च॑त इत्यनु॑ - वञ्च॑ते । स्वाहा॑द्वञ्च॑ते ।
 उद्वञ्च॑ते स्वाहा॑ ॥ उद्वञ्च॑त इत्युत् - वञ्च॑ते । स्वाहा॑ यते॑ ।
 यते॑ स्वाहा॑ ॥ स्वाहा॑ धाव॑ते । धाव॑ते स्वाहा॑ ॥ स्वाहा॑ तिष्ठ॑ते ।
 तिष्ठ॑ते स्वाहा॑ ॥ स्वाहा॑ सर्व॑स्मै । सर्व॑स्मै स्वाहा॑ ॥
 स्वाहेति॑ स्वाहा॑ ॥ 53 (38/48)

(सिताया - षात्रिंशत्) (A22)

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 22 Anuvaakams :-

(बृहस्पतिः श्रद् - यथा वा - ऋक्षा वै - प्रजापतिर्येनयेन -
द्वे वाव देवसत्रे - आदित्या अकामयन्त सुवर्ग - वसिष्ठः -
सँवथ्सराय - सुवर्गँ ये सत्रं - ब्रह्मवादिनोऽतिरात्रो - ज्योतिष्ठोमं
- मेषः - कूप्याभ्यो -ऽद्भ्यो - यो - नमो - मयोभूः -
किञ्चि स्विद - म्बे - भूः - प्राणाय - सिताय - द्वाविंशतिः)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(बृहस्पतिः - प्रति तिष्ठन्ति - वै दशरात्रेण - सुवर्ग - यो अर्वन्तं
- भू - स्त्रिपञ्चाशत्)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of 7th Kandam

(बृहस्पतिः - सर्वस्मै स्वाहा)

॥ हरिः ओं ॥

॥ इति सप्तम काण्डे चतुर्थः प्रश्नः क्रम पाठः समाप्तः ॥

=====

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 7.4)

Details of Panchati, Padam and Krama Vaakyam for Kandam 7, Prasanam 4 (TS 7.4)

	Panchati	Padams	Krama Vaakyam
Anuvakam 1	3	145	182?
Anuvakam 2	5	274	344
Anuvakam 3	6	299	389
Anuvakam 4	3	172	224
Anuvakam 5	4	217	270
Anuvakam 6	3	136	161
Anuvakam 7	3	172	211
Anuvakam 8	3	134	173
Anuvakam 9	1	50	57
Anuvakam 10	2	99	125
Anuvakam 11	4	208	254
Anuvakam 12	1	36	42
Anuvakam 13	1	40	42
Anuvakam 14	1	29	35
Anuvakam 15	1	52	55
Anuvakam 16	1	29	37
Anuvakam 17	2	88	102
Anuvakam 18	2	96	100

सप्तम काण्डे – चतुर्थः प्रश्नः (TS 7.4)

Anuvakam 19	4	204	218
Anuvakam 20	1	75	79
Anuvakam 21	1	28	37
Anuvakam 22	1	38	48
Total →	53	2621	3185